

Gmina Tyczyn

Nr 7 (516)
29.07. - 26.08.2012 r.

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

XVII Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych 08.07.2012r.

„Tyczyniacy” i „Matysowianie” – laureaci w kategorii zespołów z akompaniamentem

Zespół śpiewaczy „Leszczynka”

Zespół śpiewaczy „Zagroda”

Zespół śpiewaczy „Borkowianie”

Zespół śpiewaczy „Hermanowiaci”

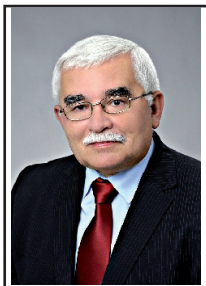

Występ słowackiego zespołu śpiewaczego „Folkmarčanka”

Zespół śpiewaczy „Budziwojce”

BURMISTRZ TYCZYNA INFORMUJE

1. Mimo wakacji trwają ożywione prace inwestycyjne i remontowe na szeregu zadaniach, ważnych dla mieszkańców naszej Gminy:

- kontynuowana jest budowa wodociągu w Matysówce; termin zakończenia 30 września br.; wartość zadania 2 537,6 tys. zł; zabiegamy o zwiększenie dostaw wody dla Matysówki z Rzeszowa, co umożliwi przyłączenie do wodociągu kolejnych użytkowników;
- realizowana jest modernizacja Domu Ludowego i jego otoczenia w Kielnarowej, który będzie funkcjonował jako Centrum Kultury i Rekreacji; termin zakończenia 30 września br.; wartość zadania 554,6 tys. zł;
- przebudowywana jest droga Kielnarowa Matysówka (pobocza, odwodnienie, przepusty); termin zakończenia zadania 15 września br.; wartość zadania 187,6 tys. zł;
- rozstrzygnięty został przetarg na budowę nowej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Tyczynie; termin zakończenia 31 lipca 2014 r.; wartość zadania 1 845,7 tys. zł;
- trwa budowa pierwszego odcinka wodociągu Hermanowa Czerwonki za kwotę 50,8 tys. zł; termin zakończenia 31 lipca br.

2. Udało się wykonać cztery lokale socjalne na zapleczu tyczyńskiego rynku (zob. str. 4). Zakończono remont elewacji sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Borku Starym. Rozpoczynają się prace remontowe w Szkole Podstawowej w Matysówce. Zakończono prace remontowe „Domku Krasnoludka” w tyczyńskim ogródku jordanowskim, w którym będzie toaleta i umywalki dla użytkowników ogródka. Wkrótce rozpocznie się budowa boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej w Hermanowej. Plac na zapleczu budynku OSP Tyczyn i Eko-Strugu uzyskał nawierzchnię asfaltową.

3. Finalizowane są remonty dróg gminnych, w ramach których podejmowane są działania, aby zwiększyć bezpieczeństwo użytkowników, poprzez nowe wyprofilowanie niektórych ich odcinków, uzupełnienie oznakowania, postawienie luster itp. W niedługim czasie nawierzchnię asfaltową uzyska droga Borek Stary - Góra, ulica Mokra Strona w Tyczynie (po zakończeniu przebudowy kładki na Strugu) i odcinek drogi Kielnarowa - Wólka.

4. Planujemy również położenie nowej nawierzchni asfaltowej na odcinku drogi Tyczyn - Potoki i Hermanowa - Pańskie Pola. Przygotowywany jest projekt przebudowy ul. Zagrody w Tyczynie (nowa nawierzchnia, chodnik). Inwestycję tę zamierzamy realizować przy wsparciu finansowym Powiatu Rzeszowskiego i Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Czekamy na rozstrzygnięcie konkursu PROW, w ramach którego chcielibyśmy uzyskać wsparcie na budowę III etapu kanalizacji Borek Stary i Tyczyn Lasek oraz na budowę chodnika w Tyczynie przy ul. Tycznera. Przygotowywany jest projekt budowy łącznika między Gimnazjum im. Jana Pawła II a halą sportową oraz modernizacji Domu Ludowego w Borku Starym. Mamy nadzieję na pozyskanie zewnętrznego wsparcia finansowego na wymienione przedsięwzięcia.

5. Podpisaliśmy porozumienie z miastem Rzeszowem na obsługę komunikacyjną Matysówki. Dzięki temu od 1 sierpnia linia nr 5 będzie kursować wg nowego, korzystniejszego dla

mieszkańców rozkładu jazdy. Dostrzegamy również inne płaszczyzny współpracy z Rzeszowem, przede wszystkim w zakresie infrastruktury technicznej. Na konieczność zacieśniania współpracy międzygminnej wskazuje Nowa Polityka Miejska, której realizację podejmuje Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, w kontekście nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 - 2020. Preferowane będą wspólne i duże projekty. W związku z tym zacieśniamy współpracę między gminami Doliny Strugu, jak również w ramach Związku Komunalnego „Wisłok”, skupiającego 15 gmin dorzecza Wisłoka.

6. Udało się nam pozyskać kwotę 187 tys. zł z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie w ramach projektu „Przez naukę i zabawę z indywidualizacją” na zajęcia wyrównawcze wraz z pomocami dydaktycznymi dla uczniów klas I - III naszych szkół podstawowych w okresie 2012 - 2013 r. Mamy nadzieję na uzyskanie tego rodzaju środków dla klas IV - VI na początku lutego 2013 r. Złożyliśmy w tym zakresie do WUP w Rzeszowie wspólny projekt w partnerstwie z innymi gminami podkarpackimi. Liderem projektu jest Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie.

Pragnę podziękować tym mieszkańcom naszej Gminy, którzy aktywnie włączają się w jej życie społeczno-kulturalne, zaś wszystkim życząc dobrego wakacyjnego wypoczynku.

Jan Hermaniuk

Burmistrz Tyczyna Jan Hermaniuk
przyjmuje mieszkańców Gminy i interesantów
w każdy poniedziałek
w godz. **8.00 - 15.00** (I piętro)
w Urzędzie Miejskim w Tyczynie

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej
Adama Skowrońskiego
odbywa się w każdą **pierwszą i trzecią środę miesiąca**
w godz. 9.00 - 11.00
w Urzędzie Miejskim, pok. 27, I piętro.
Najbliższy dyżur: 1 sierpnia 2012 r.

INFORMACJA

Ponieważ w dalszym ciągu pytają Państwo o cenę ogłoszeń zamieszczanych na łamach naszego czasopisma, dlatego poniżej przedstawiamy cennik.

1. Odpłatność za ogłoszenia zamieszczane w miesięczniku „Głos Tyczyna” wynosi:

- 1) za ogłoszenia drobne - 1 zł od słowa,
- 2) za ogłoszenia ramkowe o pow. 6,5 x 9 cm - 25 zł,
- 3) za ogłoszenia ramkowe o pow. 13 x 9 cm - 50 zł.

2. W treści ogłoszeń, adres oraz nr telefonu traktowane są jako jedno słowo.

3. Ogłoszenia dotyczące nieruchomości położonych na terenie Gminy Tyczyn typu: „sprzedam/kupię działkę, wynajmę dom”, „zamienię mieszkanie” oraz „życzenia” od osób prywatnych - są płatne. Odpłatność nalicza się tak jak w punkcie 1.

4. Ogłoszenia dotyczące w treści „szukam/dam pracę”, „nekrologi” są bezpłatne.

5. Odpłatność za ogłoszenie wnoszona jest w Kasie Urzędu, a jego wysokość oblicza się w pokoju nr 24.

CO NOWEGO?

MIESZKANIA SOCJALNE

W ostatnim czasie oddane zostały do użytku 4 mieszkania socjalne, w tym jedno przystosowane dla potrzeb osoby niepełnosprawnej. Lokale znajdują się w Tyczynie przy ul. Rynek 25. Remont wykonany został przez Firmę „MET-BUD” w terminie od 15 marca do 18 maja br., jego koszt to kwota 204.065,59 zł. Zadanie zostało dofinansowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w kwocie 88.963,55 zł.

Zakres prac obejmował: wymianę dachu i pokrycia, wykonanie ścian wewnętrznych i kominów wentylacyjnych, podbijanie ław fundamentowych, wykonanie i wymianę okien i drzwi, wykonanie robót budowlanych wykończeniowych oraz instalacyjnych tj. instalacji elektrycznej z przyłączami, wod.- kan. z przyłączami oraz c.o. z podłączeniem do kotłowni M-GOK w Tyczynie. Pomieszczenia wyposażone są w ciepłą wodę (z podgrzewaczy elektrycznych zamontowanych w każdym lokalu) oraz płyt kuchennych elektrycznych z czterema płytami grzewczymi i zlewozmywaki osadzone w blacie kuchennym. Lokale mają oddzielne opomiarowania wody i prądu.

Poniżej prezentujemy fotografie lokali socjalnych, z których trzy są już zamieszkałe.

PLAC ZABAW

Na placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Tyczynie wyremontowany został budynek socjalny, w którym znajduje się toaleta ogólnodostępna.

DOROTA MICHALAK

Rada uchwaliła...

22 czerwca br. Rada Miejska w Tyczynie obradowała w składzie 15 radnych.

Radni podjęli uchwały w sprawach:

- rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Tyczyn za 2011 r. oraz sprawozdania finansowego Gminy Tyczyn za 2011 r.,
- udzielenia absolutorium dla Burmistrza Tyczyna za 2011 r.,
- ustalenia wynagrodzenia dla Burmistrza,
- zmiany uchwały budżetowej Gminy Tyczyn na 2012 r.
- zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Tyczyn,
- zaciągnięcia kredytu długoterminowego,
- realizacji projektu Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
- zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie,
- przyjęcia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych, Urządzeń Kanalizacyjnych na terenie Gminy Tyczyn na lata 2012-2020,
- wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia międzygminnego dotyczącego powierzenia Gminie Miasto Rzeszów zadań lokalnego transportu zbiorowego w zakresie przejazdów na liniach Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego (MPK) Rzeszów w miejscowości Matysówka,
- wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.

JOANNA KALEMBKIEWICZ

Zwierzęta w czasie upałów

Okres letni to czas, kiedy powinniśmy zadbać o nasze domowe zwierzęta w szczególny sposób.

Przestrzeganie następujących zasad postępowania pozwoli naszym pupilom przetrwać upałą porę roku. Zwierzęciu należy zapewnić swobodny dostęp do czystej, świeżej wody.

Każde zwierzę powinno mieć możliwość schronienia się w zacienionym, chłodnym miejscu. W żadnym wypadku nie wolno podczas upału zostawiać zwierzęcia w zamkniętym samochodzie!

Na dłuższe spacery najlepiej wyprowadzać psy rano i wieczorem, gdy temperatura powietrza jest niższa. Podczas letnich skwarów zwierzęta wolnobytuujące oraz bezdomne cierpią najbardziej (zwłaszcza z pragnienia), ponieważ nie mogą same podać sobie miski z wodą.

Zatroszczmy się o bezdomne psy, o podwórkowe czy śmietnikowe koty oraz o ptaki. Ustawmy miskę z wodą w zacienionym miejscu i uzupełniajmy jej zawartość świeżą wodą. Przyniesie to na pewno ulgę spragnionym zwierzętom.

WYPRAWKA w roku szkolnym 2012/2013

Projekt rozporządzenia dotyczącego tegorocznej edycji rządowego programu pomocy uczniom *Wyprawka szkolna* został przekazany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Według niego w roku szkolnym 2012/2013 programem będą objęci uczniowie rozpoczynający naukę w:

- klasach I - IV szkoły podstawowej,
- klasach I - IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia,
- klasie I szkoły ponadgimnazjalnej (zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum),
- klasie IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia,
- klasie IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych,
- klasie I liceum plastycznego lub klasie I albo VII ogólnokształcącej szkoły baletowej.

Programem będą także objęci uczniowie: słabo widzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczający w roku szkolnym 2012/2013 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Wyprawkę otrzymają uczniowie pochodzący z rodzin, w których dochód na członka rodziny nie przekracza: **w przypadku klasy I szkoły podstawowej 504,00 zł netto miesięcznie, w pozostałych przypadkach 351,00 zł netto miesięcznie.**

Dofinansowanie do zakupu podręczników wg projektu nie może przekroczyć kwoty:

- 180,00 zł dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej,
- 210,00 zł dla uczniów szkoły podstawowej oraz niepełnosprawnych uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej,
- 325,00 zł dla niepełnosprawnych uczniów gimnazjum,
- 352,00 zł dla uczniów klasy I szkół ponadgimnazjalnych i niepełnosprawnych uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Pomoc udzielana jest na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych).

Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2012/2013 w terminie do 10 września 2012 r. Formularze wniosku można pobrać w szkole, do której uczeń będzie uczęszczał oraz w Gminnym Zespole Obsługi Szkół w Tyczynie – pok. nr 35 w godz. od 7:30 do 15:30.

Zwrot kosztów zakupu podręczników będzie wypłacany po przedłożeniu dowodu zakupu (faktura, rachunek).

Więcej informacji na stronie MEN, w szkołach na terenie gminy oraz w Gminnym Zespole Obsługi Szkół w Tyczynie.

W dniu 24 czerwca 2012 r. zmarł

Jan Skotnicki
brat mjr Mieczysława

Śp. Jan Skotnicki ps. „Kotwa” był żołnierzem Armii Krajowej placówki „Topola” w Tyczynie.

Po wyzwoleniu w 1944 r., aby uniknąć aresztowania, udało Mu się wyjechać do Ameryki, gdzie mieszkał do śmierci. Wiadomość o zgodzie napełniła smutkiem Rodzinę i Kolegów, z którymi walczył o wyzwolenie Ojczyzny.

*Zarząd Koła
Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Tyczynie*

*Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią się im płaci.*
W. SZYMBORSKA

Naszej Drogiej Koleżance

Pani Annie Pondo
wyrazy głębokiego żalu i współczucia
z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składają:
Dyrekcja, Nauczyciele i Pracownicy SP w Tyczynie.

Ludwikowi Chruszczowi

wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają: Dyrekcja, Pracownicy M-GOK w Tyczynie oraz Koleżanki i Koledzy z Zespołów.

Radnemu Bogdanowi Filipowi

wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składają: Burmistrz oraz Radni Rady Miejskiej w Tyczynie.

**Burmistrz oraz Rada Miejska
w Tyczynie**

składają wyrazy współczucia Rodzinie

**Śp. Romana
STROMCZYŃSKIEGO**

radnego I kadencji Rady Miejskiej.

Zarządzenia Burmistrza Tyczyna

W I półroczu 2012 r. Burmistrz wydał zarządzenia w sprawach:

Nr 1 - ustalenia zapasu gotówki w kasie na 2012 rok.

Nr 2 - ogłoszenia otwartego konkursu na realizację zadań gminy z zakresu pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, a także powołania Komisji konkursowej.

Nr 3 - zmiany Zarządzenia Nr 29/2011 Burmistrza Tyczyna w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Nr 4 - zmiany Zarządzenia Nr 151/2011 w sprawie powołania Komisji Przetargowej.

Nr 5 - ustalenia sposobu organizacji dowozu posiłków dla dzieci i młodzieży szkolnej w szkołach podstawowych na terenie gminy Tyczyn.

Nr 6 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 7 - powołania Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Nr 8 - powołania komisji ds. archiwizacji dokumentów z przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r. wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Nr 9 - zmiany zarządzenia w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Nr 10 - przyznania dotacji na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Nr 11 - przyznania dotacji na realizację zadań publicznych z zakresu rozwoju sportu na terenie gminy Tyczyn.

Nr 12 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 13 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 14 - zmian budżetu gminy na 2012 r.

Nr 15 - przyznania dotacji na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Nr 16 - ustalenia wytycznych dotyczących organizacji pracy szkół prowadzonych przez Gminę Tyczyn na rok szkolny 2012/2013.

Nr 17 - przeznaczenia lokali mieszkalnych.

Nr 18 - powołania Zespołu do spraw opracowania „Wieloletniego programu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych w Gminie Tyczyn na lata 2011-2020”.

Nr 19 - powołania Gminnego Koordy-

natora „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016”.

Nr 20 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 21 - przyznania dotacji na realizację zadania publicznego z zakresie rozwoju sportu na terenie gminy Tyczyn.

Nr 22 - zmian budżetu gminy na 2012 r.

Nr 23 - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w Borku Starym i powołania Komisji Przetargowej.

Nr 24 - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w gm. Chmielnik i gm. Tyczyn oraz powołania Komisji Przetargowej.

Nr 25 - powołania Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Nr 26 - ogłoszenia otwartego konkursu na realizację zadania gminy z zakresu pomocy społecznej, a także powołania Komisji konkursowej.

Nr 27 - przedłożenia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Tyczyn za 2011 r.

Nr 28 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 29 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 30 - zmiany Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Nr 31 - zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.

Nr 32 - wydania opinii przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Rzeszowie dotyczących możliwości spłaty kredytów długoterminowych planowanych do zaciągnięcia na finansowanie planowanego deficytu.

Nr 33 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 34 - zmian budżetu gminy na 2012 r.

Nr 35 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 36 - przyznania dotacji na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

Nr 37 - zmian budżetu gminy na 2012 r.

Nr 38 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 39 - ustalenia wysokości stypendium szkolnego dla uprawnionych uczniów.

Nr 40 - ogłoszenia konkursu „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni”.

Nr 41 - przeznaczenia do oddania w dzierżawę nieruchomości położonej w Borku Starym oznaczonej jako dział-

ka nr 1824/9.

Nr 42 - powołania Komisji do spraw odbioru zadania pn. „Zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na budynek mieszkalny wraz z przebudową i wykonaniem wewnętrznych instalacji w Tyczynie”, dz. nr ew. 1719, 1718.

Nr 43 - zmian budżetu gminy na 2012 r.

Nr 44 - przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie za 2011 r.

Nr 45 - przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie za 2011 r.

Nr 46 - przeznaczenia do oddania w dzierżawę nieruchomości położonych: w Tyczynie oznaczonych jako działki nr 3676/2 i 3683/2, w Borku Starym oznaczonej jako działka nr 1897/2 na okres do 3 lat oraz ogłoszenia wykazu.

Nr 47 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 48 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 49 - przedłużenia powierzenia stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej w Hermanowej.

Nr 50 - przedłużenia powierzenia stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej w Borku Starym.

Nr 51 - przeznaczenia do zbycia w drodze bezprzetargowej nieruchomości położonych w Hermanowej oraz ogłoszenia ich wykazu.

Nr 52 - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w Borku Starym i powołania Komisji Przetargowej.

Nr 53 - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w gm. Chmielnik i gm. Tyczyn oraz powołania Komisji Przetargowej.

Nr 54 - powołania Komisji do dokonania przeglądu dokumentów zawierających informacje niejawne oraz przeprowadzenia okresowej kontroli stanu ochrony dokumentów niejawnych znajdujących się w Urzędzie Miejskim w Tyczynie.

Nr 55 - przeznaczenia do zbycia w drodze bezprzetargowej nieruchomości położonych w Tyczynie oraz ogłoszenia ich wykazu.

Nr 56 - powołania Komisji Przetargowej.

Nr 57 - umorzenia należności wraz z odsetkami z tytułu opłat należnych Gminie Tyczyn.

Nr 58 - zmian budżetu gminy na 2012 r.

Ochrona praw nabywcy mieszkania lub domu jednorodzinnego budowanego przez dewelopera (cz. II)

W art. 22 ustawy określone są szczegółowe składniki umowy deweloperskiej, która powinna m.in. zawierać określenie stron, miejsca i daty podpisania umowy, cenę, informację o nieruchomości, na której przeprowadzona ma być budowa, w tym informację o powierzchni działki, stanie prawnym nieruchomości, w szczególności oznaczenie właściciela lub użytkownika wieczystego, istniejących na niej obciążeniach, określenie położenia oraz istotnych cech domu jednorodzinnego lub budynku, w którym ma znajdować się lokal mieszkalny, określenie usytuowania lokalu mieszkalnego w budynku, określenie powierzchni i układu pomieszczeń oraz zakresu i standardu prac wykończeniowych, do których wykonania zobowiązuje się deweloper, termin przeniesienia na nabywcę prawa własności, wysokość i terminy lub warunki spełniania świadczeń pieniężnych przez nabywcę na rzecz dewelopera. Umowa powinna zawierać informacje dotyczące mieszkaniowego rachunku powierniczego, gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej, pozwolenia na budowę, termin rozpoczęcia i zakończenia prac budowlanych, określenie warunków odstąpienia od umowy, określenie wysokości odsetek i kar umownych dla stron, wskazanie sposobu pomiaru powierzchni lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, termin i sposób zawiadomienia nabywcy o odbiorze lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, zobowiązanie dewelopera do wybudowania budynku, wyodrębnienia lokalu mieszkalnego i przeniesienia prawa własności tego lokalu oraz praw niezbędnych do korzystania z lokalu na nabywcę albo przeniesienia na nabywcę własności nieruchomości wraz z domem jednorodzinnym.

Umowę deweloperską zawiera się w formie aktu notarialnego. Wynagrodzenie notariusza za wszystkie czynności wykonywane w związku z zawieraniem umowy deweloperskiej, w tym także za sporządzenie wypisów aktu notarialnego wydawanych przy zawarciu umowy deweloperskiej i koszty sądowe w postępowaniu wieczystoksięgowym obciążają w równych częściach dewelopera i nabywcę.

Przeniesienie na klienta prawa własności lokalu/domu, jest poprzedzone odbiorem lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego przez nabywcę, który następuje po zawiadomieniu o zakończeniu budowy, przy jednoczesnym braku sprzeciwu ze strony właściwego organu albo na podstawie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Odbiór dokonywany jest w obecności nabywcy. W tym czasie sporządza się protokół, do którego nabywca może zgłosić wady lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego. Deweloper jest zobowiązany, w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu, doręczyć klientowi oświadczenie o uznaniu wad lub oświadczenie o odmowie uznania wad oraz o jej przyczynach. Deweloper jest zobowiązany, w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu, usunąć uznane wady lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.

Jeżeli chodzi o odstąpienie klienta od umowy deweloperskiej, to ma on prawo to zrobić:

1) jeżeli umowa deweloperska nie zawiera wymaganych ustaw elementów,

2) jeżeli informacje zawarte w umowie deweloperskiej nie są zgodne z informacjami zawartymi w prospekcie informacyjnym lub w załącznikach,

3) jeżeli deweloper nie doręczył klientowi prospektu informacyjnego wraz z załącznikami,

4) jeżeli informacje zawarte w prospekcie informacyjnym lub w załącznikach, na podstawie których zawarto umowę deweloperską, są niezgodne ze stanem faktycznym i prawnym w dniu podpisania umowy deweloperskiej,

5) jeżeli prospekt informacyjny nie zawiera wymaganych ustawą informacji.

W powyższych przypadkach klient ma prawo odstąpienia od umowy deweloperskiej w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia.

Klient może także odstąpić od umowy w przypadku nieprzeniesienia na niego prawa własności w terminie określonym w umowie deweloperskiej. Trzeba pamiętać, że przed skorzystaniem z prawa do odstąpienia od umowy deweloperskiej klient musi najpierw wyznaczyć deweloperowi 120-dniowy termin na przeniesienie prawa własności. Dopiero w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniony do odstąpienia od tej umowy. Nabywca zachowuje roszczenie z tytułu kary umownej za okres opóźnienia.

Z kolei deweloper ma prawo odstąpić od umowy deweloperskiej w przypadku niespełnienia przez nabywcę świadczenia pieniężnego w terminie lub wysokości określonej w umowie deweloperskiej, mimo wezwania nabywcy w formie pisemnej do uiszczenia zaległych kwot w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że niespełnienie przez nabywcę świadczenia pieniężnego jest spowodowane działaniem siły wyższej. Deweloper ma prawo odstąpić od umowy deweloperskiej także w przypadku niestawienia się nabywcy do odbioru lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego lub podpisania aktu notarialnego przenoszącego na nabywcę prawo, pomimo dwukrotnego doręczenia wezwania w formie pisemnej w odstępie co najmniej 60 dni, chyba że niestawienie się nabywcy jest spowodowane działaniem siły wyższej.

Podczas podpisywania umowy proszę także pamiętać, że w umowie nie jest dopuszczalne zastrzeżenie, że Państwu wolno odstąpić od umowy deweloperskiej jedynie za zapłatą oznaczonej sumy. W przypadku skorzystania przez klienta z prawa odstąpienia, umowa uważana jest za niezawartą, a klient nie ponosi żadnych kosztów związanych z odstąpieniem od umowy.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (Dz.U. 2011 r. Nr 232, poz. 1377).

Dyżury Przewodniczącego Zarządu Osiedla

w każdy trzeci wtorek miesiąca w godz. od 17.00 do 18.00
w pomieszczeniach byłego muzeum, wejście od biblioteki,
tel. (17) 22-19-410

Najbliższy dyżur 21 sierpnia br.

Konkurs *Bezpieczne Gospodarstwo Rolne*

14 czerwca br. w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji w odbyło się uroczyste wręczenie nagród zwycięzcom w X edycji Ogólnokrajowego Konkursu pn. *Bezpieczne Gospodarstwo Rolne*, którego współorganizatorem był Burmistrz Tyczyna **dr Jan Hermaniuk**.

Konkurs ten organizowany jest od 2003 r. przez: Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwową Inspekcję Pracy, instytucje i organizacje działające na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy w gospodarstwach rolnych oraz producentów maszyn i urządzeń rolniczych. W tym roku Honorowy Patronat nad konkursem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej **Bronisław Komorowski**.

Uczestnikami konkursu mogły być osoby pełnoletnie prowadzące produkcyjną działalność rolniczą. Warunkiem uczestnictwa było zgłoszenie gospodarstwa rolnego w najbliższej placówce terenowej KRUS w terminie do 16 marca 2012 r. Konkurs podzielony został na trzy etapy: regionalny, wojewódzki i krajowy. Wszyscy laureaci zdobyli cenne nagrody i wyróżnienia. Zdobywca I miejsca w kraju i tytułu najbez-

- stan budynków inwentarskich i gospodarczych, w tym: schodów oraz instalacji i urządzeń elektrycznych,
- wyposażenie maszyn i urządzeń używanych w gospodarstwie w osłony ruchomych części i inne zabezpieczenia,
- stan techniczny pilarek tarczowych i łańcuchowych,
- warunki obsługi i bytowania zwierząt gospodarskich,
- stosowanie środków ochrony osobistej i odzieży roboczej,
- przechowywanie i jakość nawozów chemicznych,
- wyposażenie w sprzęt przeciwpożarowy,
- ogólną estetykę gospodarstwa,
- praktyczną znajomość zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

W tym roku z naszej Gminy do konkursu zgłosiło się 11 właścicieli gospodarstw rolnych. Z **Borku Starego**: **Stanisław Rabczak, Jacek Trzyna, Jacek Kujawa, Andrzej Trojański**; z **Kielnarowej**: **Krystyna Haloń, Sławomir Zawilo, Stanisław Flak, Marek Legięć**; z **Hermanowej**: **Maria Wacławek, Antoni Kalandyk, Jan Solek**. Wszyscy zostali nagrodzeni upominkami ufundowanymi przez Burmistrza Tyczyna. Wszystkim uczestnikom dziękujemy za udział w konkursie i zachęcamy do wzięcia udziału w kolejnych jego edycjach. Szczegółowe informacje i formularz zgłoszeniowy do konkursu można uzyskać w placówkach KRUS, w przedstawicielstwach współorganizatorów oraz w prasie i na stronie internetowej: www.krus.gov.pl.

Pani Zofia Szela odbiera upominek (w imieniu siostry Marii Wacławek) z rąk pani Aldony Wysockiej - zastępcy Burmistrza

pieczniejszego gospodarstwa rolnego wśród producentów prowadzących indywidualną produkcję rolniczą otrzyma główną nagrodę rzeczową ufundowaną przez Prezesa KRUS. W 2011 r. był nią wysokiej klasy ciągnik rolniczy.

Kryteria oceny uczestników są niezmiennie. Regulaminowe punkty zdobywa się m.in. za:

- porządek w obrębie podwórza, zabudowań i stanowisk pracy,

**Zarząd Osiedla
oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
w Tyczynie im. Katarzyny Sobczyk
zapraszają na piknik rodzinny**

**Pożegnanie wakacji
26.08.2012r. (niedziela)
Rynek w Tyczynie**

W programie:

15.00 - zabawy i konkursy dla dzieci

17.00 - koncert Orkiestry Dętej

18.00 - 21.00 - Dyskoteka

Soltys wsi Kielnarowa

przyjmuje interesantów w czwartki
w godz. od 18.00 do 20.00 w biurze Domu Ludowego,
tel. (17) 22-19-350.

Najbliższe dyżury: 2 i 26 sierpnia br.

Zakończenie 3-letniego projektu *Dajmy dzieciom szanse - program upowszechniania wychowania przedszkolnego w Kielnarowej*

Wiek przedszkolny, to czas intensywnego rozwoju każdego dziecka, okres największych i najistotniejszych zmian w jego dotychczasowym życiu. W systemie edukacyjnym przedszkole jest placówką opiekuńczą, wychowawczą i dydaktyczną, w której między innymi wyrównuje się braki i zaniedbania powstałe we wczesnym okresie życia tak, by jak najlepiej przygotować dziecko do dobrego startu szkolnego. Badania dowodzą, że okres przedszkolny może być decydujący dla dalszego rozwoju dziecka. Dlatego uczęszczanie do przedszkola jest szczególnie ważne dla dzieci, które w domu rodzinnym, z różnych względów nie mają wystarczającej stymulacji do rozwoju. Według danych MEN, obecnie w Polsce wychowaniem przedszkolnym objętych jest 72% dzieci w wieku 3-5 lat. W porównaniu z poprzednimi latami, udział dzieci w edukacji przedszkolnej wzrósł o ponad 27%. Badania wykazują również, że objęcie dzieci wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat zależy jest od ich miejsca zamieszkania. Występują bowiem duże dysproporcje w upowszechnianiu wychowania przedszkolnego między miastem a wsią. Dzieci mieszkające na wsi mają dużo bardziej utrudniony dostęp do edukacji przedszkolnej, głównie z powodu braku miejsc w przedszkolach, których jest zdecydowanie za mało.

W celu zmniejszenia dysproporcji pomiędzy dziećmi z miejscowości wiejskich, a dziećmi z aglomeracji miejskich, istniała możliwość pozyskania dotacji unijnych na uruchomienie przedszkola ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - *Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej*. Mając to na uwadze Szkoła Podstawowa w Kielnarowej - Gmina Tyczyn - opracowała projekt: *Dajmy dzieciom szanse - program upowszechniania wychowania przedszkolnego w Kielnarowej*, na realizację którego otrzymała środki z Unii Europejskiej o wartości prawie 350 tys. PLN.

Realizacja projektu rozpoczęła się 1 września 2009 r. i trwała do końca roku szkolnego 2012 r. Głównym celem projektu było umożliwienie dostępu dzieci w wieku 3-5 lat ze wsi Kielnarowa do edukacji przedszkolnej w formie oddziału przedszkolnego. Innymi zamierzeniami projektu było:

- zwiększenie poziomu przygotowania edukacyjnego oraz społecznego dzieci w wieku przedszkolnym do dalszych etapów kształcenia,
- zwiększenie poziomu świadomości z zakresu znaczenia edukacji przedszkolnej oraz zaangażowania rodziców w proces wychowania i edukacji dzieci,
- zmniejszenie dysproporcji w rozwoju intelektualnym dzieci wiejskich a konkretnie dzieci z Kielnarowej w stosunku do dzieci z aglomeracji miejskich czy też dzieci mających dostęp do przedszkoli i innych tego typu placówek,
- podniesienie wyników nauczania w zakresie edukacji podstawowej poprzez odpowiednie przygotowanie uczniów nie mających do tej pory dostępu do wychowania przedszkolnego,

- wyrównywanie szans edukacyjnych na starcie procesu.

Na potrzeby projektu przygotowano pomieszczenie dla dzieci, które zostało odpowiednio wyremontowane, wyposażone w nowe meble, pomoce naukowe oraz sprzęt audiowizualny. Zakupiono zabawki, gry edukacyjne, sprzęt do aktywności ruchowej, instrumenty muzyczne, sprzęt i materiały biurowe, środki i narzędzia do zajęć plastycznych.

Oprócz zajęć dydaktyczno - wychowawczych, dzieci uczęszczające do oddziału przedszkolnego miały dostęp do zajęć logopedycznych, w ramach których realizowana była diagnoza, terapia, a także wszechstronna profilaktyka logopedyczna.

Wprowadzony został cykl zajęć umuzykalniających mających na celu kształcenie dyscypliny rytmicznej oraz

(Ciąg dalszy na str. 10)

ANNA PAŚKO, wychowawca Oddziału

Zakończenie projektu *Dajmy dzieciom szanse*

(Ciąg dalszy ze str. 9)

uwrażliwienie na różne formy muzyki. W ramach zajęć prowadzono również naukę języka angielskiego.

W czasie 3 lat trwania projektu opieką przedszkolną objęto łącznie 45 dzieci (niektóre z nich uczęszczały do oddziału przez cały czas trwania projektu). Obecnie większość z nich będzie kontynuować naukę jako 6-latków w klasie pierwszej. Świadczy to o tym, że założone cele projektu zostały osiągnięte, a rozwój społeczny i intelektualny dzieci jest wystarczający do podjęcia trudu nauki w szkole podstawowej. Dzieci objęte opieką przedszkolną nabyły wiele umiejętności w sferze fizycznej, ale przede wszystkim w sferze poznawczej oraz emocjonalnej. Przedszkolaki nauczyły się odpowiednich zachowań, rozszerzyły swój zasób słów, nauczyły się współzycia w grupie, co jest niezwykle cenną umiejętnością, niezbędną w następnym etapie kształcenia. Stały się bardziej samodzielne, potrafią skutecznie skupić uwagę oraz skoncentrować się na wykonywanej pracy. Nabycie wielu z tych umiejętności jest możliwe w zasadzie tylko w grupie rówieśniczej. Dzieci wychowywane wyłącznie w domu będą miały o wiele trudniejszy start w szkole.

Od 1 września 2012 r. organizacja i funkcjonowanie punktu przedszkolnego podlegać będzie Burmistrzowi Tyczyna.

ANDRZEJ HAŁOŃ, nauczyciel przyrody

Gala Laureatów

22 czerwca br. w auli Wyższej Szkoły Prawa i Administracji w Rzeszowie miała miejsce gala laureatów konkursów przedmiotowych, których organizatorem było Kuratorium Oświaty w Rzeszowie. W kategorii najlepsi z najlepszych, uczeń klasy Va **Krzysztof Negacz** SP w Tyczynie odebrał z rąk Podkarpackiego Kuratora Oświaty **Jacka Wojtasa** List Gratulacyjny. Krzysztof w etapie wojewódzkim konkursu przedmiotowego z przyrody zajął wysokie drugie miejsce.

Przedstawiciel biura poselskiego posła Zbigniewa Rynasiewicza zaprosił najlepszych laureatów wraz z nauczycielami i rodzicami na wycieczkę do Warszawy, gdzie zwiedzą m.in. budynek Sejmu i Senatu oraz Centrum Nauki Kopernik.

Serdeczne podziękowania dla
Pana dr Stanisława Obary
i Pań pielęgniarek:

Marii Hadały i Anny Mach

za długoletnią opiekę lekarską i pielęgniarską

nad naszą Mamą

Śp. Marią Piętą

składa wdzięczna **Rodzina**

Apel Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 25 maja 2012 r.

w sprawie zniszczeń upraw rolnych przez dzikie zwierzęta

Ostatnie lata przynoszą znaczny wzrost populacji zwierząt łownych na terenie naszej gminy, które to wyrządzają duże szkody w uprawach rolnych. W związku z małym zainteresowaniem ze strony kół łowieckich w pomocy przy zwalczaniu plagi dzikich zwierząt (dziki, sarny) oraz wypłaty godziwych odszkodowań za straty wyrządzane w uprawach rolnych, Rada Miejska w Tyczynie wnosi stanowczy protest przeciw tolerowaniu takiego stanu prawnego przez zainteresowanych.

Żądamy, aby koła łowieckie ubezpieczały swoją działalność w firmach ubezpieczeniowych na odpowiednim poziomie wartościowym, zabezpieczającym właściwe odszkodowania za wyrządzane szkody.

Obecny stan prawny upoważnia koła łowieckie być jedną z własnej sprawy.

Wnosimy o zmianę przepisów prawnych w tym względzie.

Z poważaniem

Przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie

Adam Skowroński

Otrzymują:

1. Urząd Marszałkowski Departament Rolnictwa i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.
2. Polski Związek Łowiecki – Zarząd Okręgowy w Rzeszowie.
3. Posłowie na Sejm RP: Jan Bury, Stanisław Ożóg, Zbigniew Rynasiewicz, Tomasz Kamiński.

Ogłoszenie dotyczące budowy wodociągu w Matysówce

Gmina Tyczyn jako Inwestor realizuje budowę wodociągu w Matysówce w zakresie sieci głównych i przyłączy domowych. Ponieważ przystąpiono do budowy przyłączy, apeluje się do zainteresowanych o niezwłoczne uzupełnienie deklarowanych wpłat na przyłącza wody, która wynosi 1.750,00 zł.

Dokonanie pełnej wpłaty umożliwi Wykonawcy robót terminowe i w pełnym zakresie wykonanie całego zadania.

*Cudze chwalmy - swoje poznajmy, razem tańczmy i śpiewajmy, wijmy wieńce, róbmy kwiaty, bo dorobek nasz bogaty.
Niech wie każde pokolenie, jakie jego są korzenie!*

Zespół „Hermanowiaczy” realizuje projekt **Ludowa tradycja to nasza ambicja** dofinansowany ze środków Programu „Działaj lokalnie VII” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce i Ośrodek Działaj Lokalnie Fundację GENERATOR INSPIRACJI.

Projekt realizowany będzie przez warsztaty śpiewu, tańca ludowego, bibułkarstwa w terminie czerwiec-listopad 2012 r.

Celem projektu jest przekazanie tradycji ludowych szerszemu gronu osób celem jej zachowania oraz zainteresowanie społeczności, a przede wszystkim młodego pokolenia, kulturą ludową przez taniec, śpiew, rękodzielniczo. Odkrywanie bogactwa kulturowego naszej wsi, kultywowanie tradycji i obyczaju, przekazywanie wiedzy i umiejętności jak największej liczbie odbiorców przez:

- kształtowanie postaw świadomego pełnego i aktywnego uczestnictwa w kulturze ludowej dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- edukację w zakresie kultury, sztuki ludowej i dziedzictwa kulturowego;
- uświadomienie własnej tożsamości narodowej, lokalnej i kształtowanie więzi opartych na wspólnocie kulturowej, historycznej i terytorialnej;
- rozwijanie umiejętności komunikowania się między pokoleniami;
- rozbudzanie zainteresowania sztuką ludową i czerpania inspiracji z bogactwa kulturowego starszego pokolenia.

Obszarem, który uważamy za kluczowy jest edukacja kulturalna wdrażająca nie tylko dzieci i młodzież, ale też ludzi dorosłych i osoby starsze do korzystania z dostępnych dóbr kul-

tury, uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych. Zamierzamy zainteresować ich kulturą ludową, która bliższa jest starszym. Naszym celem jest kształtowanie postaw otwartych na wszelkie formy kulturalne: taniec, śpiew, rękodzieło artystyczne oraz nawiązanie dialogu międzypokoleniowego, który pokaże, że pokolenie starsze ma wiele do przekazania młodym, a i starsi mogą nauczyć się czegoś od młodzieży.

Wyznaczone sobie cele planujemy osiągnąć przez następujące działania:

- opracowanie muzyczne i choreograficzne suity tańców rzeszowskich dla zespołu tanecznego;
- integrację międzypokoleniową środowiska poprzez wspólną pracę - spotkanie połączone z wspomnieniami starszego pokolenia na temat obrzędów dożynkowych, wicie wieńca dożynkowego;
- uzupełnienie braków w posiadanych strojach regionalnych;
- zachęcenie społeczności lokalnej do poznawania, prezentowania i kultywowania tradycji i kultury ludowej przez udział w warsztatach tanecznych, wokalnych i rękodzielniczych;
- ożywienie i zintegrowanie społeczności lokalnej poprzez wspólne działania na rzecz dobra wspólnego;
- zapoznanie się z tradycją i obyczajowością regionu przez udział w warsztatach wokально-tanecznych i rękodzielniczych.

Pragniemy ocalić od zapomnienia dawne ludowe obyczaje, obrzędy, pieśni i zachować je dla przyszłych pokoleń. Aby to osiągnąć podejmiemy działania edukacyjne mające na celu zapoznanie dzieci i ludzi młodych z bogactwem kulturowym naszego regionu. Człowiek świadomy swej tożsamości, zainteresowany historią swojej „małej ojczyzny”, aktywniej uczestniczy w działaniach na rzecz własnego środowiska, a swą wiedzę może przekazać innym.

Dorota Ząbek - koordynator projektu

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie im. Katarzyny Sobczyk

zaprasza dzieci w wieku
szkolnym na zajęcia wakacyjne

Tyczyn:

20 - 31 sierpnia 2012 r.
od poniedziałku do piątku
w godzinach 10.00-13.00

Dom Ludowy w Matysówce:

20 - 31 sierpnia 2012 r.
od poniedziałku do piątku
w godzinach 11.00-14.00

Pani Marii Kościółek

wyrazy najszczerzego współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają:

koleżanki i koledzy z Urzędu Miejskiego
w Tyczynie

Spartakiada na Królce

Po raz czternasty już w województwie podkarpackim odbyła się Spartakiada Sportowa Środowiskowych Domów Samopomocy. Imprezie tej patronowali: Wojewoda Podkarpacki **Małgorzata Chomycz-Śmigielska**, Burmistrz Tyczyna – **Jan Hermaniuk** oraz Dyrektor Caritas Diecezji Rzeszowskiej **ks. Stanisław Słowik**. 14 czerwca na hali sportowej w Centrum Turystyki i Rekreacji WSiR w Kielnarowej, pojawili się przedstawiciele sześćdziesięciu Środowiskowych Domów Samopomocy z całego województwa podkarpackiego – **łącznie 680 osób**. Niesprzyjające warunki atmosferyczne nie przeszkodziły w organizacji imprezy, wprost przeciwnie – udowodniły, że tyczyński ŚDS, który w tym roku był głównym organizatorem spartakiady (**Anna Kaczor**) przygotował się także na deszcz i zimno. Nad bezpieczeństwem uczestników czuwali wolontariusze ze szkolnych kół Caritas działających przy SP w Tyczynie, Gimnazjum oraz Zespole Szkół. Porządku jak zawsze pilnowali Strażacy.

Imprezę, jak na prawdziwe sportowe rozgrywki przystało, rozpoczął marsz w wykonaniu Orkiestry Dętej działającej przy WSK Rzeszów i M-GOK w Tyczynie. Przy jego dźwiękach wszyscy uczestnicy Spartakiady przed lożą honorową z uśmiechem na twarzy prezentowali swoje piękne sportowe stroje. W loży zasiadli m.in.: Pani Wojewoda Małgorzata Chomycz-Śmigielska, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej **Dariusz Tracz**, Burmistrz Tyczyna Jan Hermaniuk, ks. proboszcz **Marian Czenczek**, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie **Ferdynand Gronko**, Przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie **Adam Skowroński**, **Barbara Lew** Kierownik M-GOPS w Tyczynie, Dyrektor Zespołu Szkół w Tyczynie **Agnieszka Chmiel**.

Po rundzie honorowej ks. proboszcz Marian Czenczek odmówił krótką modlitwę, a po nim głos zabrali goście: Pani Wojewoda i Burmistrz Tyczyna. Życzili oni wszystkim uczestnikom radosnej rywalizacji, wspaniałych zwycięstw oraz wszelkiej pomyślności. Zanim rozpoczęto rywalizację uczestnicy Spartakiady, goście i organizatorzy wspólnie zobaczyli występ **Flimero** wielokrotnie nagradzanego zespołu, który w pięknych układach pokazał, że na medale i tytuły zasłużył sobie ciężką i systematyczną pracą. Po nim **Jurek** i **Marysia z Krakowa**, członkowie Stowarzyszenia Rodzin i Dzieci z Zespołem Dawna Tęcza, zatańczyli pięknego walca, za który młodzi wykonawcy nagrodzeni zostali burzą braw.

Część artystyczną zakończył układ z obręczami oraz odpalenie znicza olimpijskiego w wykonaniu podopiecznych z ŚDS w Tyczynie, którzy ćwiczyli pod czujnym okiem terapeutki **Anny Silki**. Potem rozpoczęła się część, na którą wszyscy czekali – rozgrywki sportowe. Nad ich prawidłowym przebiegiem czuwali nauczyciele z tyczyńskiego gimnazjum: **Małgorzata Kędzierska**, **Jacek Sowa** oraz **Seweryn Przywara**, a po-

Pani Wojewoda Małgorzata Chomycz-Śmigielska w trakcie przemówienia

Parada zespołów przed rozpoczęciem zmagania sportowego

magali im członkowie tyczyńskiego **Koła ZMW „Wici”** oraz pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy. Możliwość brania udziału w konkurencjach, wśród których wymienić należy m.in.: rzut piłką lekarską, drybling piłką między pacholka-

mi, minigolf, rzut do kosza, skoki w workach i układanie konstrukcji z klocków na czas, dawały dużą radość sportowcom ze środowiskowych domów samopomocy.

Zdrowa rywalizacja, wspólna zabawa, uśmiech i radość na twarzach uczestników z pewnością wynagrodziły wszystkie trudy organizatorom. Udowodniły, że tego typu imprezy warto organizować, bo poniesiony trud rekompensuje radość z zabawy i wspólnego przebywania osób niepełnosprawnych.

Rozgrywki sportowe zakończyły się rozdaniem pamiątkowych medali i pucharów, które wręczali Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej oraz Burmistrz Tyczyna.

Organizatorzy zadbali również o to, aby każdy uczestnik rywalizacji otrzymał upominek, niezależnie od tego które zdobył miejsce.

Po zakończonych rozgrywkach organizatorzy zapewnili uczestnikom również dodatkowe atrakcje takie jak: jazda na bryczkach, występ grupy cyrkowej ze Lwowa, jazda na trąbkach, występ zespołu muzycznego „**Pasjonaci**” oraz zabawę taneczną połączoną z grillowaniem.

XIV Spartakiada Sportowa Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Podkarpackiego zakończyła się po godz. 20.00, a jej rozgłos niesło echo jeszcze przez kilka kolejnych dni.

Sponsorzy:

Gmina Lubenia, OST w Tyczynie, Piekarnia „AS” Jolanta Uberman.

Firmy: G.C. Energy, Aspol, Master Pack, Specjał, Donegal, Inforess - System, Sanex.

BS w Tyczynie, Ksiądz Proboszcz Marian Czenczek, GS Samopomoc Chłopska w Tyczynie, Chmielnik Zdrój, Foto Hurt Rudna Mała, Zakład Piekarniczo-Cukierniczy „U Duszy”, Zakłady Mięsne „Smak Górno”, Z.P.H.U. „JAR”, Gazownia Rzeszowska, Piekarnia GS Samopomoc Chłopska w Lubeni, Cukiernia „Bajka” w Lubeni, Delikatesy Centrum na ul. Sikorskiego w Rzeszowie, PGE Polska Grupa Energetyczna, Zakład Gazowniczy w Rzeszowie.

Sklepy: Biedronka, Marmax, Ola, Graffit, Sklep Spożywczo-Przemysłowy Haliny Karnas.

Firma Handlowo-Usługowa Bogdan Majda.

Wszystkim Sponsorom serdecznie dziękujemy za okazaną pomoc, zrozumienie i wsparcie.

Podziękowania należą się również **dyrektorom tyczyńskich szkół, wolontariuszom** oraz czuwającym nad nimi opiekunom.

Burmistrz Tyczyna,

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie im. Katarzyny Sobczyk

serdecznie zapraszają na

Dożynki Gminy Tyczyn 19.08.2012 r. (niedziela)

Patronat:

Rady Sołeckie

Zarząd Osiedla w Tyczynie

W programie:

godz. 15.00 - Uroczysta Msza Św. dziękczynna w Kościele Parafialnym w Tyczynie

godz. 16.30 - Przemarsz korowodów dożynkowych do parku

godz. 17.00 - Prezentacje wieńców dożynkowych, przekazanie chleba władzom samorządowym, występy zespołów ludowych: „Tyczyniacy”, „Borkowianie”, „Hermanowiacy”, „Matysowianie”

godz. 18.00 - Pokazy sprzętu ratowniczego oraz sprawności bojowej OSP z terenu Gminy Tyczyn, konkursy dla publiczności

godz. 19.00 - Koncert **Alicji Majewskiej i Włodzimierza Korcza** z towarzyszeniem **Strzyżowskiego Chóru Kameralnego**

godz. 20.30 - 23.00 - Zabawa taneczna z zespołem „Gorączka sobotniej nocy”

Dodatkowe atrakcje dla dzieci:

zjeżdżalnie, trampolina, wata cukrowa, balony, samochodziki itp.

Punkt Przedszkolny w Matysówce

Za nami kolejny rok szkolny i trzeci rok działalności Punktu Przedszkolnego działającego przy Szkole Podstawowej im. Króla Kazimierza Wielkiego w Matysówce w ramach realizacji projektu „Łatwiejszy start” - Utworzenie punktu przedszkolnego oraz grupy zabawowej dla dzieci w wieku 3-5 lat w miejscowości Matysówka współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS. Oddział przedszkolny okazał się wspaniałym pomysłem i był potrzebny szczególnie dzieciom, które wcześniej nie miały kontaktu z rówieśnikami i zorganizowaną zabawą w grupie. Każdego roku w zajęciach uczestniczyła zaplanowana liczba dzieci i chętnych nadal nie brakuje.

Należy zauważyć jak wiele dziecko może skorzystać w grupie zróżnicowanej wiekowo:

- grupa taka swoją strukturą przypomina rodzeństwo w rodzinie wielodzietnej i stwarza naturalne warunki rozwoju społecznego i umysłowego dzieci;
- jest doskonałym miejscem nauki zachowań społecznych dla dzieci nieposiadających rodzeństwa;
- umożliwia przebywanie w jednej grupie rodzeństwu, znajomym, co ma niebagatelne znaczenie w procesie adaptacji lub przy lękliwości dziecka;
- przebywając w grupie zróżnicowanej wiekowo, każde dziecko doświadcza różnych pozycji w grupie – od najmłodszego, poprzez „średniaka”, aż do bycia starszakiem, co uczy i daje wiele satysfakcji;
- młodsze dzieci mogą przejmować od starszych wiedzę, doświadczenia, umiejętności, zasady i tradycje obowiązujące w grupie, szybciej rozwija się u nich również mowa;
- dzieci stają się bardziej wrażliwe i otwarte na potrzeby innych, tworzy się większe poczucie więzi emocjonalnej w grupie;
- dzieci starsze mają okazję do prezentowania swojej wiedzy i umiejętności młodszym kolegom, mogą opiekować się młodszymi, pomagać im w realizacji podjętych działań, co sprzyja

wyrabianiu wrażliwości oraz podnosi samoocenę;

- każde dziecko może odnosić sukcesy na miarę swoich indywidualnych możliwości;
- wzmacnia się też poczucie bezpieczeństwa u dzieci, które mogą uzyskać wsparcie w sytuacjach, kiedy czują się niepewnie, nie wiedzą, jak rozwiązać problem, nie tylko ze strony nauczyciela, ale także starszego kolegi;
- zróżnicowany wiek dzieci w grupie sprzyja również indywidualizacji podejścia nauczyciela do każdego dziecka, zmniejsza też czynnik rywalizacji pomiędzy dziećmi w grupie.

Przedszkole zajmuje pierwsze i bardzo ważne miejsce w pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Wychowankowie uczą się współpracy w grupie, nawiązują przyjaźnie, rozwijają swoje zainteresowania, by je w przyszłości rozwijać.

Słonecznych, pogodnych, bezpiecznych i radosnych wakacji...

LUCJAN OSIADŁY

Rower za czynienie dobra

Szkoła Podstawowa w Borku Starym bierze udział w I edycji akcji „Warto być dobrym” organizowanej przez Stowarzyszenie „Przyjazna Szkoła” pod patronatem Minister Edukacji Narodowej i UNESCO.

Dzieci z 1500 szkół w całej Polsce brały udział w konkursie na dobre uczynki. W ramach akcji laureaci z każdej placówki wygrali rowery górskie marki KROSS.

Akcja „Warto być dobrym” to największa, interdyscyplinarna kampania edukacyjna w Polsce kreująca w dzieciach dobre postawy, ucząca poszanowania dla innych ludzi, a także premiująca zachowania prospołeczne i wolontariat.

Głównym elementem I edycji akcji był konkurs, skierowany do uczniów 1500 szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, który każda szkoła prowadziła samodzielnie na podstawie tych samych zasad i z tą samą nagrodą główną – rowerem górskim.

Od początku semestru dzieci konkurowały ile zrealizują dobrych uczynków w trzech kategoriach: pomoc drugiemu człowiekowi, zaangażowanie w środowisko klasy, szkoły, społeczność lokalną oraz działania globalne na rzecz praw człowieka i ochrony środowiska.

Na koniec roku uczniowie pod okiem wychowawcy wybierali w każdej klasie uczestnika, który okazał się najlepszy, a wśród najlepszych z całej szkoły został rozlosowany rower.

W naszej szkole laureatem konkursu i właścicielem roweru został uczeń klasy II **Artur Tendelski**. Serdecznie gratulujemy Arturowi zwycięstwa i życzymy, aby dobre uczynki nie skończyły się wraz z zakończeniem konkursu.

Akcję, którą wymyśliło Stowarzyszenie „Przyjazna Szkoła” po raz pierwszy realizowano w kilkudziesięciu śląskich szkołach w 2003 roku.

W tym roku stowarzyszenie opracowało nową formułę projektu i po raz pierwszy zrealizowało go w takiej skali, w szkołach w całej Polsce.

Każda placówka dostała w paczce rower, multimedialny pakiet edukacyjny „Akademia Umysłu 2” do szkolnej biblioteki oraz baner akcji do powieszenia na szkolnym korytarzu.

Kolorowy baner oprócz logo patronów i sponsorów głównych, posiada 52 miejsca na naklejki, które może wykupić prawie każda firma lub osoba prywatna przykładając jednocześnie rękę do czynienia dobra.

Jedna naklejka to koszt 100 zł, każdy może wykupić od 1 do 1500 takich cegiełek.

Oczywiście szkoła to miejsce, w którym uczą się dzieci, więc to co, może się znaleźć na takiej naklejce dokładnie okre-

Międzynarodowy sukces uczniów SP Borek Stary

Zakończyła się kolejna edycja międzynarodowego konkursu logicznego „Genius Logicus”.

Zawody składały się z dwóch części: „A” i „B”. W części „A” każdy zawodnik otrzymał 20-30 zadań (w zależności od kategorii), które były oceniane w skali od 1 do 5 punktów. Na ich rozwiązanie zawodnicy mieli czas około 6 tygodni. Nasi uczniowie rozwiązywali zadania w systemie on line. W części „B” uczestnik rozwiązuje 10 zadań, na których rozwiązanie ma 70 minut. Zawody w tej części odbywały się w marcu i kwietniu we wszystkich uczestniczących szkołach. Konieczny był pomiar czasu, aby umożliwić rozróżnienie punktowe i w konsekwencji wyłonić zwycięzców.

Miło nam donieść, że tegoroczny udział naszych uczniów w tym konkursie zakończył się ogromnym sukcesem.

Krzysztof Lech z klasy VI, w części polegającej na rozwiązywaniu zadań logicznych i łamigłówek w zawodach z pomiarem czasu, uzyskał złoty certyfikat. W rankingu międzynarodowym zajął 58 miejsce, uzyskując dokładnie taki sam wy-

nik punktowy jak zwycięzca. O kolejności zdecydowała kilkusekundowa różnica czasowa.

Pozostali nasi zawodnicy uzyskali również bardzo dobre rezultaty: **Milena Berestko** i **Izabela Wieczerzak** otrzymały

srebrne certyfikaty, a **Natalia Mikrut** brązowy.

Należy dodać, że w każdej kategorii startowało ponad 2000 zawodników z 17 krajów: Słowacji, Czech, Polski, Węgier, Chorwacji, Słowenii, Rumunii, Rosji, Turcji, Wielkiej Brytanii, Bułgarii, Białorusi, Kazachstanu, Ukrainy, Łotwy, Litwy i Estonii. W edycji krajowej (bez pomiaru czasu) nasi uczniowie uzyskali wyniki stawiające ich w czołówce szkół w Polsce.

Dyrektor Lucjan Osiadły wręcza certyfikat Krzysztofowi Lechowi

Krzysztof Lech uzyskał tytuł „Mistrz Rozwiązywania”, Izabela Wieczerzak „Ekspert Rozwiązywania”, a Milena Berestko, **Michał Grządziel** i **Natalia Mikrut** tytuły „Adept Rozwiązywania”.

Serdecznie gratulujemy naszym uczniom sukcesu i dziękujemy za rozslawianie szkoły na arenie międzynarodowej.

śla regulamin sponsora.

Cała akcja jest koordynowana przez infolinię, gdzie kilkudziesięciu konsultantów pod numerem 801-999-333 informuje o wszelkich szczegółach.

10 najaktywniejszych szkół, otrzyma jesienią granty po 10 000 zł na cel pożyteczny dla całej społeczności lokalnej, który wybiorą dzieci.

- W najśmielszych scenariuszach i najsłynniejszych marzeniach nie liczyliśmy na taki sukces akcji. Dzieci czyniące dobro zaskoczyły nas nie tylko swoją kreatywnością i wytrzymałością, ale przede wszystkim odwagą w promowaniu pozytywnych postaw. Setki tysięcy osób czyniących dobro, miliony godzin ofiarowane innym ludziom, a wszystko to za darmo – bez oczekiwania na zapłatę. Teraz, kiedy zadadzą mi pytanie – jakie mamy dzieci i młodzież – odpowiem, że wspaniałe. A my dorośli powinniśmy brać z nich przykład. Każdy z nas może wesprzeć drugą edycję akcji, by kolejne szkoły mogły wziąć w niej udział. – mówi

Aleksander Komaniecki, Prezes Stowarzyszenia „Przyjazna Szkoła”.

- Zachęcamy lokalnych sponsorów do wsparcia II edycji akcji, bo wyzwala ona u dzieci pomysłowość w zakresie czynienia dobra - dodaje **Lucjan Osiadły**, dyrektor naszej szkoły.

Stowarzyszenie „Przyjazna Szkoła”, które ma już 11 lat, jest największą organizacją pozarządową działającą w sektorze edukacji w Polsce, swoimi projektami i akcjami obejmuje cały kraj i prawie 8000 szkół partnerskich. Organizacja, która przekazała już na rozwój edukacji 27 mln zł, zbiera także 1%

na rozwój edukacji w polskich szkołach, przekazując im środki, które dostaje od rodziców ze wskazaniem na nie. Więcej o stowarzyszeniu można się dowiedzieć na stronie www.ps.org.pl, a o akcji na stronie www.wartobydobrym.pl.

Informacje o naszej szkole oraz o akcji „Warto być dobrym” są dostępne na stronie internetowej www.spborek.itl.pl. Kontakt: e-mail: szkola@intertele.pl, tel. (17) 22-98-039.

Spotkanie z poezją

Stach Ożóg i **Dorota Kwoka** to poetycki duet, z którym miłośnicy poezji mieli okazję spotkać się w Tyczynie nie jeden raz. Nie dziwi zatem fakt, że czerwcowe popołudnie z poezją w ich wykonaniu cieszyło się dużym zainteresowaniem. Tym razem zaproszenie do MiGBP w Tyczynie przyjęli również **Jadwiga Kupiszewska** i **Adam Janiec**.

Od lewej: J. Kupiszewska, D. Kwoka, S. Ożóg, A. Janiec, A. Kustra

Autorzy w takim składzie wystąpili w Tyczynie po raz pierwszy, dlatego spotkanie to stało się okazją do pokazania różnego sposobu pisanie i prezentowania świata, także przy pomocy fotografii. Imprezę otworzyła **Alicja Kustra**, która powitała zaproszonych gości zebranych w murach Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie. Wśród nich byli m.in. **Jerzy Stefan Nawrocki** (prozaik, sekretarz ZLP Oddział Rzeszów), **Józef Kawalek** reprezentujący Regionalne Stowarzyszenie Twórców Kultury, **Bogusław Kotula** i **Adam Decowski**. Krytyczne spojrzenie na prezentowaną twórczość przedstawił Jerzy Stefan Nawrocki. Podkreślił on oryginalność tomiku *Jestem Rzeką*, będącego swoistym dialogiem poezji i prozy. Zaraz po nim, dzięki wspaniałym recytacjom Jadwigi Kupiszewskiej, Doroty Kwoki i Stacha Ożoga, uczestnicy spotkania wybrali się na poetycką wędrowkę brzegiem Wisłoka, śladami wspomnień i tęsknot autorów. Wspólnie powędrowaliśmy do miejsc, które ocalały tylko dzięki wyobraźni Doroty Kwoki i Jadwigi Kupiszewskiej.

W trakcie spotkania uczestnicy mieli okazję oglądnąć wystawę fotografii Adama Jańca - z wykształcenia polonisty, z zamiłowania fotografa i animatora kultury.

Na zakończenie Alicja Kustra – dyrektor biblioteki podziękowała autorom za umożliwienie zebranej publiczności przeżycia niezapomnianych chwil. Następnie przy kawie twórcy mogli swobodnie porozmawiać i wymienić się doświadczeniami z zaproszonymi gośćmi i uczestnikami spotkania.

Miejski Klub Sportowy „Strug” w Tyczynie
wynajmie pomieszczenia o pow. około 70 m²
(I piętro) w pawilonie sportowym.

Kontakt tel. 603-869-500.

Z bibliotecznej statystyki

Biblioteczna cisza (może z wyjątkiem czytelnika) powoli odchodzi już do lamusa. Towarzyszą nam dźwięki kserokopiarki, drukarki, brzęczenie telefonów komórkowych, kliknięcia czytników, a także dziecięcy śmiech płynący z bibliotecznego kąciaka zabaw. Nie sprawdziły się prognozy, które mówiły, że książki zastąpione zostaną przez komputery i inne wynalazki. Tego typu opinie słyszymy zresztą w dalszym ciągu, są one powielane przez media, a biblioteki na przekór wszystkiemu trwają i mają się całkiem dobrze. Większość z placówek bibliotecznych dostosowała się do nowych wyzwań i oczekiwań czytelników. To dobrze, bo zmiany w każdej instytucji, także w bibliotekach, są potrzebne i wskazane.

Biblioteki to instytucje kultury, które funkcjonują najbliżej społeczeństwa, starają się odpowiadać na jego potrzeby, wprowadzając usługi, które przydatne są czytelnikom (skanowanie, ksero, drukowanie...). Oczywiście nie zapominamy o tych zadaniach, do których zostaliśmy powołani: o gromadzeniu księgozbioru, opracowaniu, wypożyczaniu i udzielaniu informacji. Każda biblioteka publiczna dwa razy do roku przygotowuje statystyki dla Biblioteki Wojewódzkiej, Ministerstwa Kultury i Urzędu Statystycznego. Oto jak w statystykach przedstawia się MiGBP w Tyczynie. Dane, które przedstawiam poniżej obejmują czas **od 1 stycznia do 30 czerwca br.**

Ilość zapisanych czytelników - 1 838.

Ilość wypożyczeń na zewnątrz - 29 619.

Ilość wypożyczonych książek na miejscu - 4 785.

Ilość udzielonych informacji na miejscu - 5 059.

Ilość odwiedzin w czytelnici - 6 119.

Zakupiono 374 książki, w darze otrzymaliśmy 140 egz.

W zajęciach organizowanych przez biblioteki wzięło udział 2 780 osób.

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie
zaprasza na wystawę starej fotografii
pt. WSPOMNIENIA ZE SZKOLNEJ ŁAWY

Wszystkich chętnych, którzy chcą powspominać minione lata, rozpoznać siebie lub bliskich serdecznie zapraszamy

Wystawa czynna jest w godzinach pracy biblioteki w miesiącach wakacyjnych

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie
zaprasza na wystawę fotografii autorstwa
Adama Władysława Jańca

Wystawa czynna jest w godzinach pracy biblioteki w miesiącach wakacyjnych
Serdecznie zapraszamy

XVII Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych

W niedzielę 8 lipca prócz żaru lejącego się z nieba tyczyński Rynek wypełniły tradycyjne ludowe rytmy. Już po raz siemnasty Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie zaprosił mieszkańców na Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych. Honorowymi patronami imprezy byli Starosta Powiatu Rzeszowskiego **Józef Jodłowski** i Burmistrz Tyczyn **Jan Hermaniuk**.

Barwne zespoły śpiewacze z całego województwa sukcesywnie pojawiały się od wczesnego popołudnia. Na program przeglądu konkursowego złożyło się dwadzieścia siedem dziesięciminutowych występów, w tym dziesięciu a capella i siedmiu z akompaniamentem. Jako pierwsi na scenie pojawili się śpiewacy z zespołu **Leszczynka** z Grodziska Dolnego. Po nich w zależności od przyjazdu występowały zespoły: **Górzanie** z Chmielnika, **Krzeczowiczanki** z Krzeczowic, **Młodzi Lubatowianie** i **Lubatowianie** z Lubatowa, zespół **Cantus** z Gorliczyna, zespół **Wiola** z Chodaczowa, **Grzęszczanie** z Grzęski, **Potakowianki** z Potakówki, **Przybowianki**, **Pogórzanki** z Pawłokomy, **Budzianie** z Białobrzegów, zespół **Zagroda** z Woli Dalszej, **Zielanki** z Korniaktowa Południowego, **Nasturcje** z Gluchowa, **Odrzykonianki**, **Grębowianki**, **Hermanowianie**, **Stryki** i **Wujanki** ze Strzyżowa, **Cyganianki**, **Łęgowianie** z Bojanowa, **Matysowianie**, **Kamratki** z Krosna, **Kumoszki** z osiedla Załęże w Rzeszowie, **Borkowianie** z Borku Starego, **Wesołe Kumoszki** Budziwoja oraz zespół **Tyczyniaczy**. Wszystkie grupy po występie otrzymały stosowny dyplom oraz okolicznościową pamiątkę od organizatorów.

W ciągu jednego popołudnia przez scenę Ośrodka Kultury przewinęło się kilkaset osób, a wraz z nimi szereg elementów ludowego folkloru, skutecznie podtrzymywanego przy życiu przez regionalne instytucje, stowarzyszenia, kapele i zespoły śpiewacze. Poprzez teksty piosenek przenikały nieraz mało widoczne pozostałości niegdysiejszego, wiejskiego trybu życia, języka i mentalności. Prócz ludowych melodii można było doświadczyć widoku różnorodnych strojów charakterystycznych dla poszczególnych regionów Podkarpacia. Niektórzy uczestnicy Przeglądu pojawili się na scenie wyposażeni w charakterystyczne rekwizyty, w tym elementy ludowej obrzędowości, praktykowanej w ich stronach przed laty. Jak na każdym z dotychczasowych przeglądów należało w końcu wyłonić najlepszych uczestników. Jury pracowało nieustan-

nie, mimo gorąca wdzierającego się do sali. W składzie komisji sędziowskiej zasiadli znawcy tematu: **Andrzej Karmańczewski** - rzeszowski entograf, jako przewodniczący, a obok niego **Beata Adamczyk** - muzyk, pedagog Zespołu Szkół Muzycznych w Rzeszowie oraz **Jolanta Dragan** - kustosz Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, członek rady programowej sekcji Folkloru STL w Lublinie. Wydając werdykt wzięto pod uwagę dobór repertuaru, zgodność tradycją danego regionu oraz ogólny wyraz artystyczny.

W czasie gdy jury prowadziło obrady, zgromadzonych gości zaproszono na zewnątrz, gdzie czekały miejsca siedzące oraz poczęstunek. Jako że regulamin tyczyńskiego przeglądu zabrania zesłorocznym laureatom uczestnictwa we właściwym konkursie, uprzednio nagrodzony zespół śpiewaczy Budziwojce dał koncert w charakterze gościa specjalnego. Niedługo potem publiczność zachwycił folkowy zespół śpiewaczy **Folkmarčanka** przybyły ze Słowacji z repertuarem oryginalnych nieznanych u nas pieśni.

Publiczne ogłoszenie werdyktu nastąpiło około godziny dziewiętnastej. W kategorii a capella zwyciężył zespół **Budzianie**, który działa od 1999 r. przy Domu Kultury w Budach Łańcuckich. Kolejne miejsca wyśpiewały sobie Potakowianki i Leszczynka. Wyróżnienia przypadły Młodym Lubatowianom oraz Cyganiankom.

Stryki i Wujanki tuż po swoim występie

Występ Grębowianek na tyczyńskiej scenie

Kategoria nagród dla zespołów występujących z akompaniamentem została zdominowana przez przedstawicieli gminy Tyczyn. Pierwsze miejsce przyznano **Matysowianom** za wykonanie wiazańki pieśni ludowych przy akompaniamentcie **Kapeli Wójta Tycznera**. Zwycięski zespół od 20 lat działa przy Domu Ludowym w Matysówce pod patronatem M-GOK i Koła Gospodyń Wiejskich. Pozostałe miejsca przypadły **Tyczyniakom** oraz zespołowi **Cantus**. Wyróżnienia otrzymali **Hermanowiaczy** i **Kumoszki**. Nagrody laureatom wręczył burmistrz Jan Hermaniuk.

W podsumowaniu jury podkreśliło wysoki poziom prezentowanych programów. Podziękowało uczestnikom za starania dla podtrzymywania ginącej tradycji i zachęciło do dalszych starań w wyszukiwaniu rodzimych piosenek.

Dyrekcja oraz pracownicy M-GOK pragną podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania tegorocznego koncertu, w tym Ochotniczej Straży Pożarnej w Tyczynie za pomoc w obsłudze.

Meet us! Folk & street dance

Pod tą nazwą kryje się wspaniały projekt wymiany międzynarodowej, który odbył się w dniach 1-8.07.2012 r. w nadmorskiej miejscowości Mrzeżyno.

Ió – choreograf grupy węgierskiej, który nauczył nas (w tempie ekspresowym) podstaw czardasa. Dalszą część poprowadzili wspólnie nasza choreografka -

Grupa młodzieży z Tyczyzna

W projekcie wzięły udział 4 grupy: Folklor Subor KOKAVAN – ze Słowacji, Pasztói Muzsla Neptanc es Hagymanyorzo Egyesulet – z Węgier, które tańczyły folk oraz SimplyThat – z Rumunii, Wataha Breakers – reprezentujący Polskę – tańczący hip-hop/street dance/break dance. Głównym celem projektu było ukazanie młodym tancerzom możliwości, jakie daje odmienna forma tańca oraz przełamanie stereotypów dotyczących poszczególnych technik tanecznych. Tancerze dzielili się swoimi umiejętnościami ucząc nowych kolegów swojej techniki tanecznej. Już na początku liderzy wspólnie ustalili, że stworzone zostaną dwie choreografie, które połączą dwie skrajne techniki, dzięki czemu powstały grupy rumuńsko – słowacka oraz polsko - węgierska. W tych grupach młodzież pracowała bardzo intensywnie – po 7-8 godzin dziennie zostawiając na parkiecie mnóstwo potu i serca. Najpiękniejsze jednak w tym wszystkim była chęć współpracy oraz poznania zarówno siebie jak i nowej formy tanecznej. Nasza polsko – węgierska grupa zaczęła od nauki czardasa – narodowego tańca węgierskiego. Stworzyliśmy 13 par mieszanych – tzn. jedna osoba z Węgier oraz jedna osoba z Polski.

Wielkie ukłony w stronę wspaniałego instruktora jakim był Ágoston Lász-

Magdalena Depa wraz **Krzyśkiem „Leonem” Paśko** – ucząc Węgrów typowego dla break danca toprocka.

W drugiej części dnia powtarzaliśmy kroki, których się nauczyliśmy, a chłopaki z Watahy uczyli podstaw footwork-u – czyli już typowego tańca na parkiecie.

Wieczorem spotkaliśmy się wszyscy by lepiej się poznać. Każdy miał w zanadrzu małe niespodzianki. Jak się później okazało wszyscy pokochali grę „w chusteczkę” – no bo czy to nie piękna i urocza gra. Kolejny dzień to warsztaty, gdzie pod okiem choreografów nasz miks kulturowo – taneczny zaczął

nabierać coraz większych rumieńców – czardasz był coraz bardziej płynny, a hip hop i break dance coraz bardziej dynamiczne. Młodzież świetnie się ze sobą dogadywała, a na ich twarzach, co raz pojawiał się uśmiech, co dawało jeszcze większą siłę do wspólnej pracy. Sił jak się okazało było na tyle dużo, że tancerze dali jeszcze pokaz specjalnie dla grupy dzieci i młodzieży z Podkarpacia, którzy właśnie rozpoczęli kolonię w ośrodku „Karolówka” należącego do ZMW.

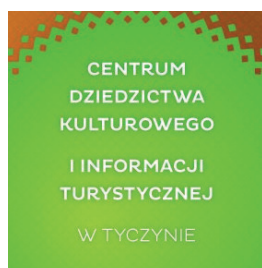
Wreszcie nastał dzień naszego występu. Nasze grupy były swego rodzaju niespodzianką na Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej. Najpierw grupy zaprezentowały się w swoich typowych formach tanecznych, a następnie we wspólnie przygotowanych układach. Zarówno publiczność jak i jury byli pod wielkim wrażeniem stworzonych choreografii łączących folk i street dance. Jednak najszcześliwsi byli sami tancerze, ponieważ wiele sił włożyli w przygotowanie występu.

Ostatni dzień projektu był dniem odpoczynku, wreszcie na niebie pojawiło się słońce, a organizatorzy, czyli ZK ZMW przygotował nam niespodziankę, jaką była wycieczka do Centrum Atrakcji Wojskowych tuż pod Kołobrzegiem, gdzie uczestnicy strzelali z KBKS-u, pistoletu pneumatycznego oraz jeździli Rosomakiem. Niestety nastał 8 lipca, co oznaczało koniec projektu. Wszyscy z łezką w oku pożegnaliśmy się, obiecując sobie, że na pewno jeszcze się spotkamy!

O naszym projekcie i o festiwalu powstał film – poniżej link do niego. http://www.youtube.com/watch?v=Gh_krS-S2Kks

JUŻ OTWARTE ZAPRASZAMY!!!

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie jest samorządową in-

stytucją kultury powołaną do prowadzenia działalności w celu zachowania wartości środowiska kulturowego oraz do podejmowania działań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego Województwa Podkarpackiego.

W sferze zainteresowania Centrum pozostają wartości materialne i niematerialne dziedzictwa kulturowego. Instytucja prowadzi również działania dokumentacyjne, edukacyjne, informacyjne a także kulturotwór-

cze.

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej pełni również funkcję lokalnego muzeum i galerii. We-

wnątrz prezentowana jest stała ekspozycja historyczna i etnograficzna - różnorodne zabytki techniki, przedmioty codziennego użytku, pamiątki i fotografie z przeszłości Ziemi Tyczyńskiej i całego Województwa Podkarpackiego.

Zapraszamy serdecznie do zwiedzania oraz zachęcamy do korzystania z naszej oferty kulturalno-edukacyjnej. Wizyta w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie to niezapomniana podróż do źródeł polskiej kultury oraz fascynujące spotkanie z tradycją.

CDKiIT, ul. Grunwaldzka 29 (obok Gimnazjum),

Otwarte od wtorku - do piątku
w godz. 10:00-18:00

Kontakt: (17) 23-02-327 email:
cdkiit@wp.pl
Wstęp wolny!!!

CENTRUM DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
I INFORMACJI TURYSTYCZNEJ W TYCZYNIE

ZAPRASZA NA WAKACYJNE WARSZTATY PLASTYCZNE

„ETNODIZAJN”

- czyli sztuka ludowa na wesoło.

Pierwsze spotkanie

JUŻ **31** LIPCA (wtorek) godz. 12:00
Wstęp WOLNY!!!! ZAPRASZAMY!!!!

Warsztaty odbywać się będą w siedzibie Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie ul. Grunwaldzka 31 (obok Gimnazjum Publicznego im. Jana Pawła II).
Zapraszamy do zapisywania się pod numerem telefonu 172302327.

* * *

CENTRUM DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
I INFORMACJI TURYSTYCZNEJ W TYCZYNIE

Zaprasza na

„WAKACYJE SPOTKANIA Z KULTURĄ”

- * **31.07, 7.08, 14.08, 21.08, 28.08 godz. 12:00**
„ETNODIZAJN” - czyli sztuka ludowa na wesoło- warsztaty plastyczne.
- * **1.08, 8.08, 22.08, 29.08 godz. 16:00**
„KLAPS” - środa z klasyką kina.
- * **4.08, 11.08, 18.08, 25.08 godz. 11:00**
„24 KLATKI NA SEKUNDĘ” - bajkowa sobota dla dzieci.
- * **2.09, godz. 18:00**
„Kapela na Dobry Dzień”

Wstęp wolny!

CDKiIT w Tyczynie ul. Grunwaldzka 31 (obok Gimnazjum im. Jana Pawła II)
Tel. 172302327, email: cdkiit@wp.pl

GŁOS

kulturalny

Impresje poetyckie

dogonić czas

*jestem cyfrowym imigrantem
data urodzenia:
sprzed rewolucji cyfrowej
uczę się nowego języka
rytuału i protokołu
w połowie drogi
do Pokolenia Kciuka
cyfrowych tubylców
wyrażających odruchowo emocje
kliknięciem klawisza
zapisujących miłość
w formacie sms*

bezpieczny świat

*dziś nie zastaniesz drzwi otwartych
pod nieobecność gospodarza
nie posilis się i nie zaczerpniesz
z wiadra zimnej wody
odciski palców
lewy profil
ucho
grafika tęczówki oka
kamery rejestrują każdy ruch
nie jesteś mile widziany
jesteś podejrzany*

MAŁGORZATA ŻURECKA

- absolwentka Politechniki Rzeszowskiej, poetka, animatorka kultury.

Laureatka konkursów i nagród poetyckich: *Wrzeciono* (2002, 2007-2009), *Liberum Arbitrium* (2007), Nagrody Literackiej Miasta Stalowa Wola *Gałązka Sosny* (2005), Nagrody Oddziału ZLP w Rzeszowie *Złote Pióro* (2007).

Opublikowała następujące tomiki poetyckie: *Piąta pora konieczności*, *Ostatni anioł goryczy*, *W kapsule codzienności*, *In & out* (współautorka) oraz *Ucieczka z krainy pozoru*.

Prezentuje: ADAM JANIEC

Półka z książkami

Wakacje to czas wypoczynku i podróży. Niestety, coraz częściej Polacy wyjeżdżają do różnych zakątków świata, zapominając, że także w naszym kraju znaleźć można wiele atrakcyjnych miejsc do wypoczynku. W tym numerze GT chciałam zaproponować Państwu zwiedzanie najbliższej okolicy z książkami - przewodnikami, które wypożyczyć można w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Tyczynie.

Lesko i okolice. Przewodnik - publikacja ta zawiera ponad 200 barwnych fotografii, które przedstawiają ważniejsze obiekty Leska i jego najbliższych okolic. Autor - Stanisław Orłowski - opisuje osobliwości krajoznawcze, przyrodnicze oraz kulturowe tego pięknego zakątka Bieszczadów. Znajdą w nim Państwo plan miasta, informacje na temat bazy noclegowej, restauracji, godzin otwarcia muzeów, galerii czy pracowni artystycznych. Przewodnik ułatwi też po-

drózkowanie po okolicy dzięki zawartym propozycjom wycieczek, które mają swój początek i koniec w Lesku.

Mówiąc o Bieszczadach należy wspomnieć o dwóch przewodnikach: *Na Bieszczadzkich Obwodnicach cz. 1 Duża obwodnica* i *cz. 2 Mała obwodnica*. Dzięki nim możemy odbyć niezapomniane wycieczki po Bieszczadach. Przewodniki zawierają informacje o kolejnych miejscowościach leżących na trasie małej i wielkiej obwodnicy. Oba przewodniki mają zachęcić do odwiedzania i poznawania tych malowniczych terenów. W obu przewodnikach turyści znajdą przydatne adresy miejsc noclegowych, obiektów sportowych, restauracji, kawiarni, barów oraz godziny otwarcia muzeów, galerii i pracowni artystycznych. Znajdą tu coś dla siebie zarówno miłośnicy wędrówek pieszych, samochodowych, jak i rowerowych.

Ziemia kolbuszowska. Przewodnik - w wydawnictwie tym przedstawione zostały najciekawsze zabytki i atrakcje turystyczne nie tylko Kolbuszowej, ale także: Cmolasu, Dzikowca, Majdanu Królewskiego, Niwisk i Raniżowa. Dużo miejsca poświęcono Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej. Znajdziemy tu informacje i adresy przydatne każdemu turyście: adresy noclegów, gospodarstw agroturystycznych, restauracji. Przewodnik zawiera około 700 barwnych fotografii, wiele ciekawostek i legend.

Stanisław Orłowski
Przemysław Taranowski
**NA BIESZCZADZKICH
OBWODNICACH**
część 1
Duża obwodnica

Poleca: ALICJA KUSTRA

ANNA PONDO

Czy warto jeść owoce?

Lato to czas, w którym mamy duży wybór warzyw i owoców. Różnią się one między sobą smakiem, kolorem, wyglądem i wartościami odżywczymi. Naukowcy, dietetycy i żywieniowcy podzielili je na 5 grup kolorystycznych: zieloną, żółtopomarańczową, czerwoną, niebieską i białą. Codziennie każdy z nas powinien zjadać 5 porcji warzyw, owoców lub soku. Taki jadłospis da nam pewność, że zaopatrzymy nasz organizm we wszystkie konieczne dla naszego zdrowia witaminy i składniki mineralne. Poznajmy właściwości wszystkich grup kolorystycznych warzyw i owoców.

Do grupy czerwonej należą: pomidory, jabłka, czereśnie,

truskawki, papryka czerwona, buraki, owoc granatu, soki jabłkowe, pomidorowe. Warzywa i owoce z tej grupy zawierają likopen (usprawnia pracę serca, obniża poziom cholesterolu). Likopen uznany został także przez naukowców za eliksir młodości. Co ważne: w przypadku tej substancji wcale nie potwierdza się zasada, że im mniej przetworzone warzywo, tym lepiej, bo soki, sosy, keczupy i koncentraty pomidorowe zawierają więcej likopenu, niż świeże warzywa. Proces przetworzenia nie prowadzi bowiem do jego ubytku. Substancja ta doskonale czuje się zawieszona w tłuszczu i podgrzana, dlatego sosy do spaghetti czy pizzy uważane są za bardzo zdrowe. Zdrowa jest też zupa pomidorowa, bo nawet gotowanie nie pozabawia całkowicie pomidorów walorów zdrowotnych. Ale uwaga! **Warto pamiętać, że białe ser i pomidory to zdrowe składniki, ale nie w tym duecie.** Najlepiej spożywać je osobno, jedzone razem regularnie mogą doprowadzić do dolegliwości ze strony naszych stawów. W czerwonych warzywach i owocach zawarte jest sporo witaminy E, która poprawia wygląd naszej skóry oraz witamin z grupy B, które zbawiennie wpływają na pracę układu nerwowego.

W grupie żółto-pomarańczowej są: pomarańcze, banany, marchew, brzoskwinie, cytryny soki pomarańczowe i marchwiowo-owocowe. W tej grupie warzyw i owoców decydującą rolę odgrywają karotenoidy, które są cennymi dla zdrowia barwnikami (w odcieniach od jasnożółtego po ciemnoczerwony kolor). Występujący w nich beta karoten doskonale wpływa na wygląd skóry, włosów i paznokci. Wybierając owoce i warzywa w tych kolorach dajemy sobie szansę na uchronienie się przed problemami m.in. ze strony układu krążenia. Regularne spożywanie pomarańczowych i żółtych warzyw i owoców wpływa zbawiennie na stawy i kości. Pomaga także uregulować ciśnienie krwi i poziom cholesterolu.

Kolejną grupą warzyw i owoców jest **grupa zielona**, do której zaliczono: szpinak, sałatę, brukselkę, brokuły, kiwi, rzęźuchę, ogórka, agrest, szparagi. Zielone warzywa i owoce są źródłem witaminy C, A, E, K, które wzmacniają odporność organizmu, zapobiegają chorobom nowotworowym i opóźniają proces starzenia. Warzywa i owoce z tej grupy zawierają kwas foliowy, który pobudza procesy krwiotwórcze, chroni przed

anemią i depresją. Spożywany przez kobiety w ciąży zapobiega wadom rozwojowym płodu. Zawarty w zielonych warzywach i owocach chlorofil pomaga naszej wątrobie uwolnić organizm z toksyn, usprawnia pracę jelit i może łagodzić objawy astmy. Duża zawartość w warzywach i owocach z tej grupy witaminy B usprawnia także pracę układu nerwowego.

Do grupy niebieskiej naukowcy zaliczyli owoce i warzywa w kolorze fioletowym, czarnym i granatowym. Wszystkie je łączy zawartość antocyjanozydów (przeciwutleniaczy, mających właściwości przeciwzapalne i przeciwbakteryjne), które chronią organizm przed infekcjami, wspomagają leczenie stawów i układu moczowego. W tej grupie doszukamy się m. in.: bakłażana, aronii, czarnej porzeczki, ciemnych winogron czy borówki. Coraz większą popularność zdobywa sobie w naszej kuchni bakłażan, ma on właściwości rozluźniające i rozkurczowe. Zawiera duże ilości fosforu, wapnia, żelaza, potasu

i „pozwała jeść tłusto” bez jednoczesnej obawy o wzrost poziomu cholesterolu. Owocem z tej grupy godnym polecenia jest aronia, która uwalnia organizm od toksyn, pomaga w leczeniu chorób krążenia, obniża ciśnienie krwi, wzmacnia naczynia krwionośne, przeciwdziała krwawieniu (np. z żołądka w chorobie wrzodowej), zmniejsza napięcie nerwowe i stres. Spożywanie przetworów z aronii łagodzi skutki chemio- i radioterapii, szkodliwego promieniowania komputera, uodparnia skórę na promieniowanie UV i łagodzi dolegliwości w chorobach trzustki i wątroby.

W grupie białych warzyw i owoców znalazły się m.in.: cebula, por, czosnek, cykoria, kapusta pekińska. Są cennym źródłem flawonoidów (przeciwutleniaczy) i allicyny, która posiada właściwości przeciwbakteryjne. Odkryto, że w czosnku znajdują się przynajmniej 2 naturalne antybiotyki, które są zdolne do niszczenia ok. 30 rodzajów bakterii chorobotwórczych. Ale uwaga! Nadmiar czosnku może uszkodzić żołądek i wątrobę. Warto pamiętać, że białe warzywa i owoce zawierają także działający antywirusowo ajoen, który pomaga skutecznie zwalczyć choroby wirusowe np. górnych dróg oddechowych. Zawarte w białych warzywach i owocach flawonoidy mają udowodnione działanie rozkurczowe, moczopędne i przeciwzapalne. Obfitują także w siarkę, która pomaga utrzymać w zdrowiu nasze włosy i paznokcie.

Pamiętajmy! Owoce i warzywa powinny być stałym pokarmem naszej diety. Najlepszą alternatywą dla świeżych owoców są soki owocowe. Warto pić pełnowartościowe soki owocowe produkowane z najlepszych, specjalnie wyselekcjonowanych owoców. Dzięki temu możemy w nich znaleźć nie tylko smak świeżych owoców, ale także mnóstwo witamin, minerałów oraz fitoskładników, które są naturalnymi substancjami gromadzącymi się tuż pod skórą owoców. Spożywając codziennie ok. 500g warzyw lub owoców albo pijąc sok, dostarczamy naszemu organizmowi drogocenne substancje, które pomogą nam zachować dobre zdrowie i urodę przez cały rok.

<http://www.apetyt-na-zdrowie.pl/zdrowe-odzywianie>
www.5porcjiwszkole.pl

Michał Tombak „Jak żyć długo i zdrowo”

Wycieczka do Bełżca

23 czerwca z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej do Bełżca wybrała się 46-osobowa grupa. Tu w miejscu kaźni społeczności żydowskiej (także z Tyczyna) chcieliśmy złożyć kwiaty i zapalić znicze oraz pomodlić się.

W trakcie zwiedzania Mauzoleum

Zanim jednak udaliśmy się do Bełżca, zwiedziliśmy Zamość, miasto, które założył w roku 1589 Jan Zamojski. Tutaj przewodnicy z wielką pasją opowiedzieli nam o dziejach miasta i jego zabytkach. W Zamościu zwiedziliśmy m. in.: Rynek

Mamusiu!

Ja przecież byłem grzeczny

Ciemno! Ciemno!

Przyjeżdżali na rampę w Bełżcu w bydłowych wagonach, na których kredą była wypisana ilość osób w nich stłoczonych. Ich nazwiska nie były ważne. Mieli umrzeć ... Całe rodziny, dzieci, starcy, chorzy ... Chorzy zostawali przy torach. Zanoszono ich na noszach do budynku szpitalnego, oznakowanego czerwonym krzyżem. W budynku tym nie było tylnej ściany tylko dół. Strzał w tył głowy i dół. Strzał w tył głowy i dół. Na rampie rozdzielono rodziny. Wychodzący z wagonów towarowych widzieli Żydów – braci w normalnych strojach ... Zapowiedziano im – Żydom kąpiel i inhalacje. Otrzymywali betonowe numerki na cenne rzeczy i odzież. Nagich goniono do budynku – łaźni, (czyli komory gazowej), gdy dzieci nie mieściły się w budynku, wrzucano je na głowy matek ... Komora musiała być pełna! Bełżec – wstrząsające przeżycie, pomnik zagłady mordu Żydów, którzy żyli wśród nas. Byli naszymi sąsiadami ... Co trzeci mieszkaniec Tyczyna był Żydem. Rok 1942 – wywieziono ich do getta w Rzeszowie, a stąd w większości do Bełżca. Wśród miejscowości na mapie, tablicy oraz pomniku można znaleźć Tyczyn. Pomnik – ktoś mógłby powiedzieć jaki prosty i skromny, ale wstrząsający. Pole żużlu, ogromnych brył żużlu – szarość pola, droga przez środek pola, wśród cementowych ścian i ściana w prawo, w lewo schody do góry i w prawo, i w lewo kamienna droga z ogromnych prostokątnych płyt zachodzących na siebie. Na płytach imiona i miejscowości, z których Żydów tu przywożono. Z góry widać szare pole z ciemniejszymi kwadratami czy prostokątami zbiorowych grobów. Za nimi, w dole, z lewej strony budynek w kształcie pociągu bez okien. Przywożono ich – Żydów

Wielki, Ratusz i Katedrę. Na drodze naszej wycieczki znalazł się także Zwierzyńiec, w którym podziwialiśmy barokowy kościółek na wodzie, wybudowany w 1741 r. Stąd udaliśmy się do Krasnobrodu, gdzie znajduje się piękny barokowy kościół pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny wybudowany w latach 1690-1699 wraz z klasztorem (został on ufundowany przez Marysieńkę Sobieską jako wotum wdzięczności za uzdrowienie). Na szczególną uwagę zasługuje cudowny obrazek Matki Boskiej Krasnobrodzkiej o wymiarach 9x14 cm, umieszczony na tle kopii dużego obrazu. W pobliżu kościoła znajduje się „Kaplica na Wodzie” (miejsce objawienia), pod nią są źródła, z których wypływa woda mająca właściwości lecznicze. W podwórze przyklasztornym można podziwiać mini-ogród zoologiczny, w którym znajdują się ciekawe okazy ptactwa (pawie, gołębie, bażanty, kuropatwy). Ze Zwierzyńca udaliśmy się do Bełżca. Tu zwiedziliśmy miejsce kaźni oraz wystawę historyczną w budynku Mauzoleum. W ciszy i zadumie opuściliśmy Bełżec, wierząc że tragedia, która tam się rozegrała już nigdy się nie powtórzy. Z Bełżca udaliśmy się do Pruchnika, pięknego zabytkowego miasteczka galicyjskiego. W rynku zachowały się drewniane domy, pięknie odnowione i ukwiecone, część z nich kryta jest gontem. Ostatnim etapem naszej podróży było Zaczernie, tu spacerowaliśmy po urokliwym parku otaczającym pałac Dzieduszyckich.

Dziękujemy wszystkim, którzy zaangażowali się w organizację wycieczki, a przede wszystkim pani **Zofii Domino** - prezesowi TMZT, panu **Zbigniewowi Sztabie** za umilanie podróży grą na akordeonie oraz panu **Burmistrzowi z małżonką** za uczestnictwo w naszej wycieczce.

w wagonach towarowych, bez okien. W tym budynku wstrząsające muzeum, a nad naszymi głowami, wzdłuż wejścia ich zdjęcia. Teraz już nie są anonimowi. Uśmiechają się, żyją, spacerują ... A ich już nie ma ... Ostatnia pusta sala – sala refleksji i echo dudniących słów przewodnika. Wchodziliśmy tam w zupełnej ciemności, tablice oświetlała tylko jedna latarka, którą ktoś zabrał. Nagle zaświeciło światło ... (bo była chwilowa awaria oświetlenia), ale to tylko potęgowało wrażenie. Byłam w Oświęcimiu – Brzezince, Szututowie, a teraz w Bełżcu. Ten pomnik, to miejsce pamięci i wspinała opowieść przewodnika. To przeraża, nie pozwala mi się otrząsnąć, zmusza do refleksji.

Słowa, które umieściłam w tytule, przeczytałam na jednej ze ścian na ekspozycji w Bełżcu. Widzę je i drażą one mój mózg. Nie pozwalają mi się otrząsnąć, przejść obok, zapomnieć. Dziecko, największy skarb rodziców. One – dzieci też ginęły, cierpiały. Matka, rodzice nie mogli im zapewnić bezpieczeństwa, chronić, wspierać rozwój. Mogli tylko zginąć z nimi. Dobrze, że takie miejsca są niezapomniane, otaczane szacunkiem. Pamiętajmy, że to niemieckie – nie polskie – obozy śmierci.

„Ludzie ludziom zgotowali ten los” pisała Zofia Nałkowska w „Medalionach”. Do czego zdolny jest człowiek ... Jaki okrutny potrafi być człowiek. Jak mówił przewodnik – pokazując budynek (zdjęcie) niemieckiego szpitala psychiatrycznego – „Tam się wszystko zaczęło ...”

Niemcy to czysta rasa, a więc ludzi chorych psychicznie trzeba usunąć, zabić, w imię czystości rasy. To początek komór gazowych – łaźniak ... początek eutanazji.

Maria Konkol

Żydowska społeczność Tyczyna w czasie II wojny światowej (cz. II)

*Ciała ich w pokoju pogrzebano
a imię ich żyje w pokoleniach.
(Syr 44.14)*

Usunięcie żydowskich mieszkańców z Tyczyna pociągnęło za sobą usunięcie materialnych śladów ich kultury. Elementy zburzonej bożnicy, posłużyły za materiał budowlany, fragmentami macew utwardzono nawierzchnie dróg. Na Żydów wywiezionych z Tyczyna czekał kolejny etap tragicznego losu, mający rozegrać się na ulicach Rzeszowa. Plan przestrzenny rzeszowskiego getta rozpisano już w roku 1940, okna, drzwi i ściany wybranych budynków oznaczono znakiem „X”. Rzeszowskie getto zostało zamknięte 10 stycznia 1942 roku, wokół wyznaczonych ulic wyrosło trzymetrowe ogrodzenie. Żydzi z obywateli drugiej kategorii stali się więźniami.

W dniach deportacji Żydów z Tyczyna w getcie mieściło się ponad 12000 osób, z czasem liczba ta wzrosła do ok. 23000. Nie trudno zgadnąć, że warunki sanitarne były katastrofalne. W getcie brakowało wszystkiego, szczególnie dotkliwy był brak odzieży i żywności. Tyczyńscy Żydzi nie mieli okazji przywyknąć do ciężkiego życia w rzeszowskim getcie. Paradoksalnie - na swoje nieszczęście. Konsekwentny względem koncentracji etap niemieckiego planu wszedł w życie już miesiąc później. Na dzień 7 lipca zapowiedziano akcję „przesiedlenia” ludności żydowskiej. Pod karą śmierci, zabroniono wszelkich aktów pomocy lub sprzeciwu. Lipcowa deportacja miała zaskakująco dramatyczny przebieg i zasługuje na obszerny opis. Prawdopodobnie tyczyńscy Żydzi byli pośród jej ofiar.

Wczesnym rankiem, około 4 rano, na plac po zdewastowanym cmentarzu żydowskim, spędzono kilka tysięcy osób. Zebrani zmuszeni byli spędzić długie godziny w żarze letniego dnia, pod strażą, żołnierzy i członków przymusowej Służby Budowlanej (Baudienst). Wkrótce pozbawiono ich dobytku i co atrakcyjniejszych części garderoby. Oddzielonych od reszty starszych i niedołężnych wywożono w nieznanym kierunku. Finał akcji Franciszek Kotula opisuje, jak następuje: Po godzinie piętnastej oddział SS (...) wszedł do getta i otoczył przerażoną i osłupiałą groma-

W drodze do getta

dę, liczącą około dwa i pół tysiąca osób. Otworzono bramę na od ulicy Kopernika (...) Makabryczny pochód niemal biegiem ruszył z miejsca Grunwaldzką, Matejki, potem koło Kościoła Farnego, nowej poczty przy Moniuszki – z jasnym kierunkiem: stacja kolejowa Staroniwa. Wciąż wrzask i bicie... Nieprzytomna gromada, wyczerpana kilkunastogodzinnym siedzeniem na placu w upale, zrzuca teraz wszystko [...] Wreszcie stacja i bydłce wagony. Do każdego tłoczy się po pięćdziesiąt osób. Przecież przy tym skwarze i bez wody będą to istne komory gazowe. [...] Krwawe szczegóły akcji, pozostawiły świadków w stanie szoku i niedowierzania. Wywózki, być może w wyniku protestów ze strony ludności i części oficerów niemieckich, miały odtąd znacznie łagodniejszy przebieg.

Po akcjach przeprowadzonych w dniach 10, 14 i 19 lipca żydowskie getto zostało w większości opróżnione, a jego obszar zredukowany. Okoliczna ludność szybko zyskała świadomość celu „przesiedleń”. Niepokojące wieści o masowych egzekucjach w lesie nieopodal Głogowa oraz w Bełżcu rozchodziły się lotem błyskawicy. Leżące na północ od Rzeszowa Głogowskie lasy stały się miejscem kaźni ludzi niedołężnych, chorych i starych. Ofiary zabijano strzałem w tył głowy lub serią z karabinu. Nocą buldożery zasypywały świeżo wypełnione groby piaskiem.

Wagony pełne ludzi, odjeżdżające ze stacji Staroniwa zmierzały na północ, w stronę woj. lubelskiego. Zatrzymywały się przy bocznym torze, około 2 km od wsi Bełżec. Opróżnione ruszały

w drogę powrotną. Obóz zagłady w Bełżcu funkcjonował w ścisłej tajemnicy od marca do grudnia 1942 roku, był w stanie uśmiercić 4-5 tys. osób dziennie. Szacuje się, że łącznie uśmiercił ich około 600 tys., w tym znakomitą większość Żydów z Rzeszowskiego getta oraz niewielki promil Polaków.

Więżniom, przywożonym w skrajnie niewygodnych warunkach - przy braku powietrza i wody, nie zawsze udawało się przetrwać podróż. Pozostałych witano na stacji, utrzymując w przekonaniu, że znaleźli się w obozie tranzytowym, skąd udadzą się w dalszą drogę do obozów pracy. Przybyłym oznajmiano, że muszą poddać się niezbędnym zabiegom higienicznym. Spragnieni nadziei i zastraszeni ludzie byli gotowi uwierzyć we wszystko. Żydzi zostawiali wartościowe przedmioty i bagaże. Następnie byli dzieleni na dwie grupy ze względu na płeć. Golono im głowy i rozbierano do naga. Do sal kąpielowych, a w rzeczywistości komór gazowych, najpierw pędzono mężczyzn, a potem kobiety wraz dziećmi. Do szczelnie zamkniętych pomieszczeń tłoczono tlenek węgla. Po ok. 20 minutach, gdy nikt w środku nie pozostawał przy życiu, komory opróżniano.

Zarówno w Głogowie, jak i Bełżcu stoją dziś pomniki pamięci. W czasie drugiej wojny światowej w podobnych miejscach straciło życie ok. 6 milionów ludzi. Ogromna liczba ofiar Holocaustu, choć wymowna, nie zawiera w sobie obrazu długich miesięcy strachu i cierpienia konkretnych ludzi oraz ich końca absurdu w swym okrucieństwie. Statystyki i ogólne wyjaśnienia budują wręcz wrażenie dystansu, zamazując współczucie i poczucie odpowiedzialności, za to co się wydarzyło.

Tragedie II wojny światowej ożywają dopiero na łonie lokalnej historii. Ofiary żydowskiej shoah zyskują tu nazwiska, zawody i rodziny. Ich twarze widoczne są na archiwalnych zdjęciach na tle ulic i budynków, mijanych przez nas codziennie. Trwają we wspomnieniach naszych bliskich.

Zauważmy, że przypadająca na rok 2012 siedemdziesiąta rocznica Holocaustu jest również rocznicą zagłady części żywej tkanki niegdysiejszego Tyczyna. Trzecia część jego mieszkańców zniknęła na zawsze, pozostawiając po sobie bardzo wymowną ciszę. Jest rzeczą cenną umieć ową zapomnianą dziś ciszę od czasu do czasu usłyszeć.

Jar Kielnarowa

Ogromny sukces zanotowała **Joanna Rząsa** zdobywając 3 złote medale podczas Akademickich Mistrzostw Polski w Krakowie. Powtórzyła to, co udało jej się zdobyć 2 lata temu. Dzięki bardzo dobrej postawie wraz z koleżankami znalazła się w reprezentacji na Mistrzostwa Świata Akademików, które odbyły się w Cordobie w Hiszpanii. Dziewczyny wróciły z brązowym medalem, który wywalczyły po strzelaniach barażowych z drużyną z Japonii. Zdecydował o tym strzał Joanny Rząsy, której strzała wylądowała najbliżej środka tarczy. Dzięki temu sukcesowi wszystkim zawodniczkom została przyznana klasa mistrzyni międzynarodowej (najwyższa w sporcie).

Jar Kielnarowa

ponownie w II lidze mężczyzn

Po kilku latach przerwy tenisiści Jaru Kielnarowa ponownie wywalczyli awans do II ligi. Sukces jest tym cenniejszy, że drużyna przed sezonem nie należała do faworytów. Jarowcy sezon zakończyli na II miejscu ustępując tylko KSTS III Krosno.

Drużyna występowała w składzie: **Dawid Ślaczka, Gracjan Nowak, Marcin Łopatowski, Piotr Zajac, Arkadiusz Biestek.**

W rolę grającego trenera i menadżera klubu wcielił się Gracjan Nowak. Klub z Kielnarowej to również młodzi adepci tenisa stołowego, którzy w tym sezonie zanotowali kilka sukcesów w najmłodszych kategoriach wiekowych. Trenerem najmłodszych grup jest **Marcin Łopatowski**, który swoje doświadczenia z wieloletnich występów przekazuje najmłodszym pingpongistom. Oto najlepsi z nich: Kategoria Żak - **Natalia**

Biuro Projektu
ul. Piłsudskiego 34
(C.H. EUROPA II – 4 piętro)
35-001 Rzeszów
tel. kom. 668 143 745,
668 143 722
biuro@niepelnosprawni.rzeszow.pl

Biuro Podatkowe
dor. pod. Mariusz Goliński
ul. Struga 15, 23-200 Kraśnik
tel. 081 825 26 17

**IŁOŚĆ MIEJSC
OGRANICZONA!**

Uczestnikami projektu
mogą zostać zarówno
**KOBIETY, jak
i MĘŻCZYŹNI**

Uczestnictwo w
projekcie jest **DARMOWE**

Okres realizacji projektu:
01.05.2012 r. - 31.08.2014 r.

Człowiek - najlepsza inwestycja

JEŻELI JESTEŚ OSOBĄ:

- **NIEPEŁNOSPRAWNĄ**, która nie ma orzeczonej całkowitej niezdolności do pracy
- **NIEZATRUDNIONĄ**
- **ZAMIESZKUJĄCĄ NA TERENIE WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

TO WŁAŚNIE CIEBIE SZUKAMY!

weź udział w projekcie pn.

WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z TERENU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

ZAPEWNIAMY:

- ✓ **Płatne staże zawodowe** dla wszystkich uczestników projektu
- ✓ **Szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe:**
 - pracownik administracyjno-biurowy
 - sprzedawca
 - profesjonalna obsługa magazynowa
- ✓ **Dojazd na zajęcia**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy
w Rzeszowie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Czruściel, Dominik Grzebyk, Konrad Pękała, Krzysztof Paluch, Mateusz Domino, Miłosz Sawczak, Wojciech

watnych. W minionym sezonie były nimi firmy: Jar Kielnarowa, Automyjnia Wojciecha Lisowicza, Vedi-Mar Rzeszów, Zakład produkcji spożywczej Piotra Kusza, Bakal-Res Rzeszów, Ferma drobiu Świebodzin, Mard-Dom AGD Rzeszów, Sklep spożywczy Małgorzaty i Tadeusza Ruszel, Złom Rzeszów.

Oddzielne podziękowania należą się kierownicze DL w Kielnarowej, a zarazem sekretarzowi klubu za codzienną troskę i wsparcie poczynił sportowców. Również druga sekcja łucznicza Jaru zanotowała kilka niezłych wyników w sezonie zimowym. Podczas Halowych Mistrzostw Polski zawodniczki Jaru upodobały sobie IV miejsca. Takie miejsce zdobyły drużyny dziewczyn w młodzieżkach, juniorkach i seniorkach. Indywidualnie **Kinga Sikora** zdobyła wice mistrzostwo Polski w łukach bloczkowych na turnieju w Tyczynie. Na VI miejscu w młodzieżkach zmagania zakończyła **Julia Kuna**, 24. była **Patrycja Bargiel**, a 25. **Agnieszka Hus**.

Również tytuł V-ce mistrzyni Polski w kategorii juniorek zdobyła **Marzena Stupkiewicz**, 10. była **Maria Przysaś**, 26. **Paula Kiszyk**, a 32. **Ewelina Czenzek**.

Konkol, Klaudia Pękała.

W rozgrywkach III ligi brała również udział II drużyna Jaru zaś III zespół grał w V lidze. Obie drużyny utrzymały się w swoich klasach rozgrywkowych i jeżeli sytuacja finansowa klubu na to pozwoli, to od jesieni drużyny przystąpią do gry w swoich ligach.

Wyniki sportowe niemożliwe były bez wsparcia finansowego z budżetu gminy Tyczyn oraz sponsorów pry-

PODRĘCZNIKI NOWE

- szkoła podstawowa,
- gimnazjum.

Oferuje od 1 lipca 2012 r.

FH „GRAFIT”

Tyczyn, ul. Rynek 4,
tel. 608-460-357, (17) 22-93-300.

Pozostałe podręczniki na zamówienie.

ZAPRASZAMY

LICENCJONOWANE BIURO RACHUNKOWE

poleca usługi:

- pełnej księgowości,
- księgi przychodów i rozchodów,
- rozliczenia roczne osób fizycznych.

Borek Stary 16

tel. (17) 229-80-25, 660-402-176

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie
zaprasza dzieci do

Kącika Malucha.

Oprócz książeczek znajdują się tu również
zabawki i gry edukacyjne

Zapraszamy w godzinach pracy biblioteki.

Numer 8.

Głosu Tyczyna

- ukaże się z datą **26 sierpnia 2012 r.**
 - termin składania tekstów upływa **13 sierpnia br.**
- Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji

glostyczyna@tyczyn.pl

lub składać osobiście

w siedzibie redakcji: Urząd Miejski w Tyczynie, pok. 24.

Rehabilitacja w domu pacjenta

Oferujemy:

- Masaż:
 - klasyczny
 - segmentarny
 - limfatyczny (drenaż limfatyczny)
 - izometryczny
 - centryfugalny
 - relaksacyjny
- Terapia manualna
- Kinezyterapia
- Terapia metodą PNF
- Kinesiology Taping
- Elektropunktura (Galwanopunktura)
- Kompleksowa terapia pourazowa, neurologiczna, ortopedyczna, korekcja wad postawy.

Każdego pacjenta traktujemy indywidualnie i chętnie doradzimy w wyborze odpowiedniej terapii. Nigdy nie pracujemy według schematów, bo przecież każdy człowiek jest inny.

Dzięki dużej wiedzy, odpowiedniemu wykształceniu i wieloletniemu doświadczeniu zawodowemu możemy zagwarantować profesjonalne wykonanie zabiegów.

**Niesienie pomocy innym, to nie tylko nasza praca
– to nasza pasja.**

FizjoFlex

Rehabilitacja w domu pacjenta

mgr fizjoterapii Paweł Klimasz

tel: 692-133-353, (17) 22-19-789

e-mail: kontakt@fizjoflex.pl

gg: 38586683

www.fizjoflex.pl

Wyprzedaż

- kosiarek
- skuterów
- quadów

Sklep „MEWA 2”

Tyczyn, ul. Grunwaldzka 39a (obok stacji paliw),
tel. (17) 22-91-444

MebleExpress
Meble najwyższej jakości

U.P.H. Zakład Stolarski, Błoński Leszek
Borek Stary 93D

OFERUJEMY:

- ◊ Meble kuchenne, pokojowe, biurowe
- ◊ Meble na wymiar
- ◊ Szafy Wnękowe
- ◊ Systemy drzwi przesuwanych
- ◊ Zamówienia niestandardowe
- ◊ Meble Łazienkowe

tel. 888-879-117

OGŁOSZENIA

Sprzedam działkę o pow. 17,8 a. w Tyczynie (centrum miasta),

tel. (17) 852-06-94

Sprzedam działkę w Tyczynie (ul. Lasek) o pow. 46 a.,
tel. 790-663-170

Sprzedam działkę w Borku Starym o pow. 11,37 a.,
tel. 606-235-729

Sprzedam działkę widokową o pow. 13 a. w Tyczynie, warunki zabudowy, wjazd z drogi asfaltowej, cena do uzgodnienia,
tel. 880-951-042, (17) 854-80-62

Sprzedam ziemię z dowozem na terenie gminy Tyczyn,
tel. 502-385-387

Szukam niani do 2,5 letniej dziewczynki od września na około pół etatu. Tyczyn-Potoki,
tel. 504-011-732

Podejmę pracę jako opiekunka do osoby starszej lub dziecka może być u siebie w domu,
tel. 888-682-160

Do wynajęcia mieszkanie w Tyczynie,
tel. (17) 22-19-476

NAGROBKI GRANITOWE FIRMA JANIK

tel. 889-940-283

WYSTROJE:

- * sal weselnych, kościołów,
- * samochodów,
- * bukiety ślubne i inne.

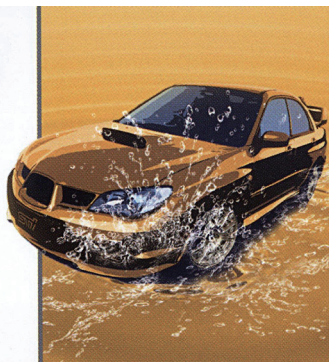
tel. 728-375-777

Stanbest
PROFESJONALNE SPRZĄTANIE
MYCIE I CZYSZCZENIE

AUTO MYJNIA

Tyczyn, ul. Grunwaldzka 70H

tel. 533 234 000
myjnia@stanbest.pl
www.stanbest.pl

OGŁOSZENIA

LYBRA

usługi minikoparką
i autolawetą,

tel. 603-376-069

**Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39**

**szukasz informacji...
zadzwoń do "r-BIT-u"**

AUTO-GAZ PROMOCJA!!!

CAR-GAZ

SEKWENCJA OD
1900ZŁ

MONTAŻ INSTALACJI GAZOWYCH, NAPRAWA, REGULACJA,
serwis. Auto-Alarmy, GPS, CB-Radia, Centralne Zamki. Sekwencja od 1900 zł. Rabaty przy większych zamówieniach.
Tyczyn, ul. Partyzantów 14, t. 796-310-941

(Kr-0621)

NZOZ Centrum Rehabilitacyjno-Medyczne

REH-MEDIO

w Tyczynie, ul. Orkana 5,
Tel. 17 866 15 10

ŚWIADCZENIA KONTRAKTOWANE PRZEZ

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

ZAKRES ŚWIADCZEŃ:

- **PORADNIA REHABILITACYJNA**
skierowanie od lekarza rodzinnego lub specjalisty
- **ODDZIAŁ REHABILITACJI DZIENNEJ**
(15 dni zabiegów po 5 godzinach) - skierowanie od lekarzy: rodzinnego, ortopedy, reumatologa, neurologa i rehabilitacji medycznej
- **PRACOWNIA FIZJOTERAPII**
(kinezyterapia, fizykoterapia, masaże)

CZYNNE: PN- PT 10.00-18.00

www.rehmediq.pl

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: Alicja Kustra - redaktor naczelny, Zofia Matys, Agnieszka Gulak, Ewa Kocur, Elżbieta Domino, Agnieszka Rożek-Janda, Tomasz Chlebek, Bogusław Sowa, Adam Janiec.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. Druk: Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrzenia ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

